

PHONG HOA

RA NGÀY THỨ SÁU

DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYEN XUAN MAI

DIRECTEUR NGUYEN TUONG TAM

ADMINISTRATEUR
PHAM HUU NINH

TU SACH GIA-DINH

Kỳ trước, tôi đã bàn chúng ta nên gây lấy một tủ sách gia-dinh để khuyến khích các nhà văn, các nhà kỹ thuật, các nhà xuất bản và các nhà ăn loát.

Tôi không đi xa quá mà nói bợ như một người bạn tôi rằng dân nước nào có biết tiêu hoang thì thương mại, kỹ nghệ nước ấy mới chóng phát đạt, tuy tôi vẫn tin câu đó là có lý (Trong thời kinh tế khó khăn này, ta hãy tạm xếp câu trăm ngôn ấy vào ngăn ký ức.)

Song về vấn đề soạn sách thì chẳng bao giờ ta nên liếc sự khuyến khích, vì trong phạm vi ấy, ta còn kém cỏi quá, kém cỏi hơn hết các nước có một nền văn chương riêng.

Vả sách cũng chưa đến nỗi là những sa sỉ phẩm. Quyền sách in thật đẹp của mình đắt lắm giá chỉ hơn một đồng bạc là cùng.

Đó là về phần độc giả.

Còn về phần nhà xuất bản?

Kêu gào, mong mỗi quốc dân khuyến khích, hay trách oán quốc dân không ham đọc sách, mà mình cứ mãi mãi theo lẽ xưa đem in quảng, in que những sách không đọc được thì phỏng có ích gì?

Tôi xin thú thực: Phần nhiều những cuốn sách bày bán ở ngăn tủ hồ lớn của mấy hàng sách thập cẩm kia, tôi thoáng trông thấy đã mất hết thú đọc sách rồi. Sách thì mỏng, bìa thì vẽ rỗng, vẽ phượng, giấy thì xấu, in thì bần, thật không có một lí một tí gì gọi là mỹ thuật nữa. Ấy là chưa kể về văn chương đấy. Vả những sách ấy, ai còn can đảm dám đọc nữa mà biết văn chương hay hay dở.

Muốn người ta đọc văn của mình thì sách mình phải sạch sẽ dễ trông. Một nhà xuất bản trình bày một cuốn sách lằng nhằng, lít nhít là rất vô lễ đối với độc giả.

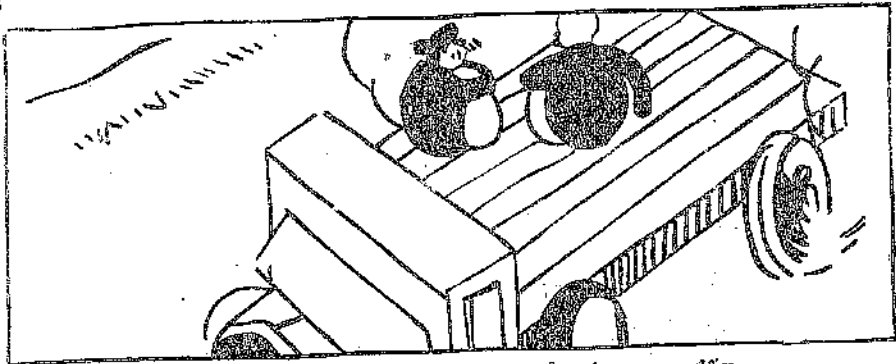
Sách in có mỹ thuật còn được cái lợi này, mà không phải lợi nhỏ đối với cá nhân, nhưng lợi (Xem tiếp r ang

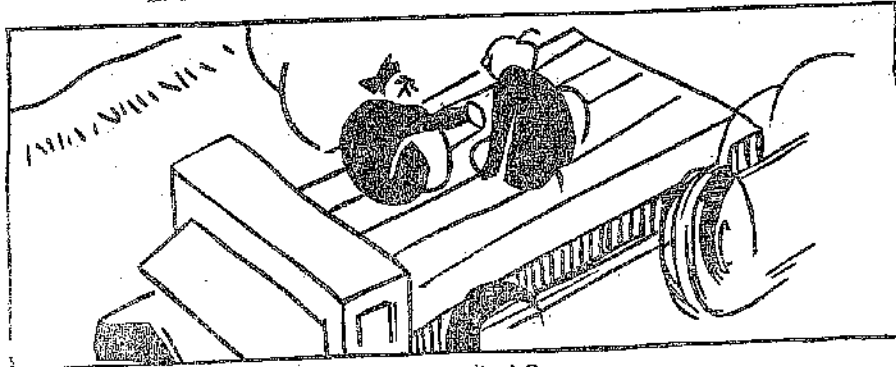
Xả-Xệ. : Chết chửa, mình mọc sừng !

SỐ ĐÀO HOA

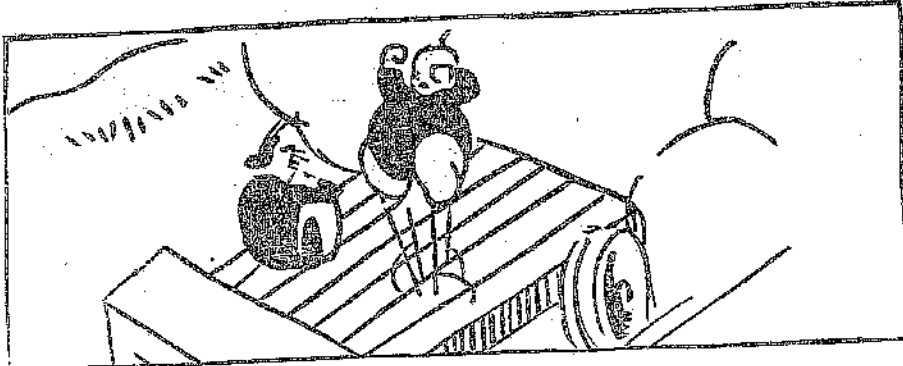
của KHÁI HUNG

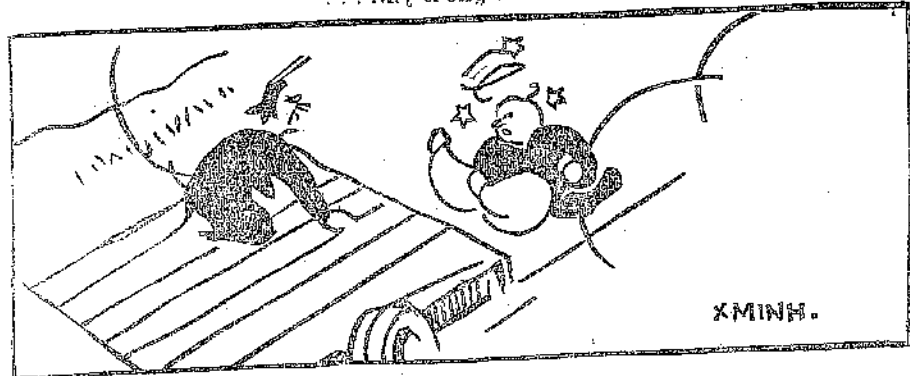
L. T. — Chú Xá béo thể, đồ chú nhẩy được xa đây.

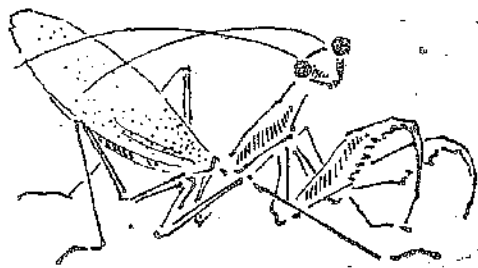
Xá Xá — Nè gì ?

Này trông . . .

X MINH.

T U

đều phải lo nghĩ đến sự chiến tranh và trong đám quân nhân không được ai ứng cử tổng thống...

Những điều ông ta nhận đều có lý cả, nhất là lúc ông ta dặn sau khi ông ta mất, bao nhiêu tượng đồng phải đập đi hết, và cấm không cho đúc một cái tượng nào mới khác nữa...

Trong các giống vật, chỉ có loài người với loài công là ưa khoe mẽ, nên lúc sống có làm được cái nhà lầu to, lúc chết cũng muốn để lại chút di tích, sợ người đời sau không biết, cho rằng đã có ta ăn và ngủ ở đời này. Ông Kemal, trái lại, muốn không còn hình ảnh ông ta nữa, ông đã hơn loài người được một tí.

Ông Vĩnh với báo Sài-thành

N HÂN một hôm ông Vĩnh giở chứng, bàn về lý tưởng.

Tôi bảo ông ta giở chứng, vì mỗi ngày, ông chỉ lấy sự lịch-duyet của ông mà bâu về những sự thiết thực. Bàn về lý tưởng, ông bảo tiếng annam không đủ chữ để dịch cho đúng những tiếng thuộc về lý tưởng tây phương. Tỉ dụ như tiếng «liberté» mà ta dịch là tự do, «égalité» mà ta dịch là bình-đẳng, «fraternité» mà ta dịch là đồng-bào.

Theo ông, dịch như thế là sao lắm. Tự do, theo ta là muốn làm gì thì làm, giọc ngang trời đất như Từ-Hải cũng được. Bình đẳng lại có nghĩa là vô trật tự, vô giai cấp, vô

Tên phố

N ói đến danh hiệu người, tôi lại nhớ đến tên phố. Trước kia, ta vẫn được nghe câu.

Hanoi 36 phố phường.

Cho nên tìm chỗ ở người quen cũng dễ dàng. Đến bây giờ, thành phố mở rộng, phố xá càng nhiều, nên sinh ra lắm tên lạ: nào Pescadore, nào Chancelme, nào Duvillier, nào Luro, v.v. thật là tiện, tiện cho những người. . . biết chữ tây. Còn đi xe tay thật không biết lối nào mà dò nữa, có khi ở nhà đi ra, quên mất đường, thì đành là nhịn đói, không làm sao mà về được nữa. Phu xe chịu chết mà đến các thầy cảnh sát làm bận cũng ngạc ngữ nổi.

Tờ di chúc của một nhà độc tài

O NG Mustapha Kemal, người anh hùng cứu quốc của nước Thổ-nhĩ-kỳ, đã làm cho nước ấy đương uơn hèn, khốn khổ ở trong những hủ tục cũ kỹ, giầy lên thành một cường quốc văn minh, có một tờ di-chức mà gần đây, chính phủ Thổ-nhĩ-kỳ đã công bố. Đại khái tờ chúc thư đó nói không nên khôi phục đế chế, phải trừ tuyệt đảng cộng sản, và trong lúc kinh tế khủng hoảng, không nên vay của nước ngoài. Tất cả nhân dân

sách ấy, tất họ sẽ phải mò đến.

Thế là nhờ về sự in đẹp mà ta lưu-hành được trong dang gian những sách có ích mà ta đương phân nản rằng quốc dân không ham đọc.

Hình thức và tinh thần phải đi đôi. Câu ấy đã nhiều lần tôi nói đến.

Về việc xuất bản sách, tôi xin nhắc lại câu ấy một lần nữa.

Nhị-Linh

TỦ SÁCH GIA-ĐÌNH

(Tiếp theo)

rất lớn đối với tiền đồ văn sản nước nhà. Trên tôi có nói ta nên có một tủ sách gia-đình. Trong tủ sách, chắc là ta chỉ kén chọn mà bày những sách đẹp. Vậy thì in đẹp là cách tiêu thụ được những sách có ích mà số đông độc giả chưa cho là cần.

Thí dụ, hiện thời độc giả chỉ thích xem tiểu thuyết. Nếu không chơi sách thì họ chỉ mua tiểu thuyết, mà các nhà xuất bản cầu lợi chỉ xuất bản tiểu thuyết. Còn nhiều sách về sử ký,

địa dư, khoa học, triết học, v.v. không ai dám soạn, dám in.

Nhưng khi, vì sự in đẹp, ta đã gây nên cái thú chơi sách, ta đã làm cho độc giả thích chơi sách như thích chơi đồ sứ tàu, thì gặp sách quý (hãy nói quý về hình thức đã) tất họ phải mua mà bày vào tủ kính, dù quyền sách ấy họ chưa muốn đọc ngay, dù quyền sách ấy bán về triết lý hay luân lý, về một vấn đề hơi gay go cho bộ óc họ.

Ta đừng sợ họ không đọc. Họ đã bày vào tủ thì một ngày kia, thế nào họ cũng sẽ đọc — hay khi nào họ cần khảo cứu đến những điều có trong các cuốn

NGƯỜI CÓ BỆNH BẠCH-ĐỐI HA

Nên dùng thuốc BÀ-BÀ SƠN-QUÂN-TÂM là thuốc phát-minh trị bệnh tư-cung và Bạch-đối ha. Người có bệnh ồm-áp trong mình lâu năm chảy thũng, đau trắng trắng dạ dưới, huyết trắng ra đêm-dề có dây có như, lần mò lần máu, mười người dùng rồi đều được lành bệnh không sai một.

Cách trị bệnh khác hơn thuốc khác vì cho trong tư-cung hết đau thì hết ra huyết trắng, chỉ uống một lần mà bệnh hết tuyệt, chằng phải như các phương thuốc khác thấy bạch-đối ra nhiều, uống cho cạn lại, nghỉ thuốc ít ngày thì bệnh trở lại, uống thuốc hết tiền mà bệnh không khỏi.

Quý cô, quý bà ai là người có bệnh, xin dùng thử một lần mới thấy rõ, thuốc này đã trị chằng biết bao nhiêu bệnh đau tư-cung và bạch-đối ha, lâu năm chảy thũng, làm cho tất đường sinh-đục, dùng thuốc này bệnh hết dứt, sau sẽ có thai nghén.

Vì vậy chằng biết bao nhiêu bức thơ khen tặng. Đơn bà có thật, đơn bà mới sinh-đẻ bị đau tư-cung và bạch-đối ra nhiều uống cũng liệu nghiệm.

Mỗi hộp 1\$00, uống làm 5 ngày

VÕ-VĂN-VĂN DƯỢC PHÒNG (Thudaumôt) — Chủ-nhân Y-học sĩ Võ-văn-Văn bảo-chế

Có bán tại: HANOI: Nguyễn-văn-Đức Aux Galeries Indochinoises, YÊN-BÁI: Maison Phúc-Thọ, THAI-BINH: Maison Phúc-Lai, THANH-HOÀ: Gi-Long-dược-phòng

ĐƯƠNG IN

10) GIỚI NƯỚC NGƯỜI
CỦA TỬ MÔ (TỰ LỰC VĂN ĐOÀN)
Có sửa chữa lại và thêm nhiều bài
không đăng trong Phong Hóa

20) GÁNH HÀNG HOA
CỦA KHAI HƯNG VÀ NHẤT LINH
(TỰ LỰC VĂN ĐOÀN)
Có sửa chữa lại rất nhiều,

30) ĐẸP (Mùa Hè 1934)
CỦA CÁT-TƯỜNG VÀ CÁC BẠN:
TÔ-SUOC-VĂN, LÊ-PHỔ,
TRẦN-QUANG-TRẦN TỬ-NGUYỄN

Nói về mọi vẻ đẹp, có nhiều tranh
ảnh rất đẹp, in giấy thượng hạng.

Nhà xuất bản
ĐỜI NAY
XUẤT BẢN

NHỚ ĐẾN LỚN

kỷ luật, ở câu «cao hạ bình đẳng». Chữ huynh đệ đáng lẽ phải thay chữ «đồng bào» mới đúng.

Ấy vậy mà Sài-thành họa báo đồ cho ông là sử tri một cách vô lương tâm. Rõ tội nghiệp cho ông Vĩnh thì thôi!

Tự do, bình đẳng, đồng bào hay huynh-đệ, tự nó có nghĩa gì đâu, ta phải định nghĩa nó cho nó mới được. Mà nghĩa nó đã định rồi, thì can chi mà phải bàn tán: nhưng nếu thế thì làm gì báo... mới lại thêm được một bài, làm gì báo Sài-thành có dịp báo ông Vĩnh là vô lương-tâm!

Học con khướu...

Vấn-Học tạp chí giáo này ghét cay, ghét đắng người Annam. Bao nhiêu tính xấu, đề hèn, khôn khô, khôn nạn, ông cử Trạc với bọn đồng chí của ông đều cho là của riêng của dân tộc Việt-Nam, ma độ nào, ông cho là con rồng, cháu tiên!

Làm gì mà đến nỗi như vậy? Chắc các ông ăn phải cái gì không tiêu rồi. Ông T. H. thì nói:

«Mà phải, mình cái gì cũng thua thiên-hạ hết: nói về học thì người ta nào triết học, nào khoa học, nào chính trị học, nào kinh tế học, mà mình trừ cái học con khướu, con vẹt, nào có cái gì...»

«Cái học con khướu, con vẹt» là cái học gì, vậy nhỉ? Chắc nó cũng giống cái học con mèo, con chó, con bò, con lợn ừn-ừn, con ngựa long-nhông...

Bắt chước...

Nói lời ông T. H., ông M. N. bảo dân Annam hay bắt chước một cách nô lệ. Hãy nghe ông giảng giải:

«... Thí dụ, như người tàu họ bày ra những trò du hí: tài bàn, tứ sắc, phán thân, thăng quan. Người mình há lại không đủ sáng tạo được một cái trò du hí riêng, mà mấy mươi đời nay, cứ thấy người ta tài bàn, mình cũng tài bàn, người ta tứ sắc, mình cũng tứ sắc, người ta phán thân, mình cũng phán thân, người ta thăng quan, mình cũng thăng quan, không từng có giờ được một cái trò chơi đặc sắc của con rồng, cháu tiên.»

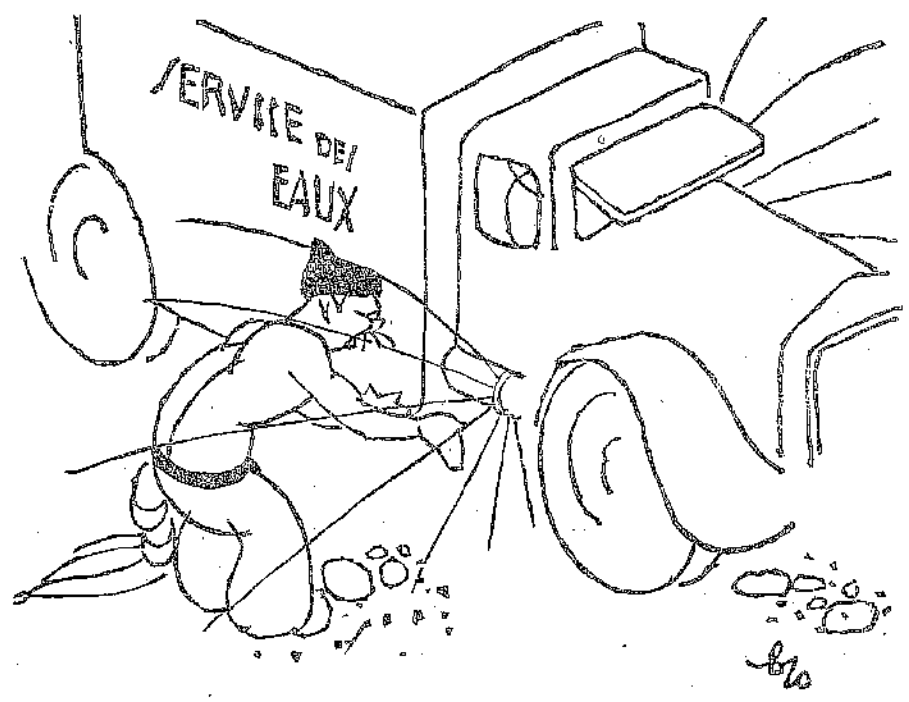
Chỉ lý lắm! Nhưng ông quên mất, không kể đến lỗ tôm là cái trò du hí tàu không có, mà là món chơi quốc túy, theo ông Nguyễn-văn-Vĩnh. Nếu ông cho lỗ tôm còn phải dùng đến bài của tàu, thì mời ông về nhà quê đánh cờ «chàn chó», có tính cách annam đặc.

Mỹ nhân gà

Đã là cái loa thì cốt là đề che đậy. Ấy thế mà không - Kỳ nào, báo Loa cũng phải in ảnh một, hai mỹ nhân, nghĩa là Loa bảo là mỹ nhân - đề phớt cho thiên hạ dòm dỏ. Mồm rộng đến mang tai, răng vầu, cằm lẹm... đều là mỹ nhân cả - nếu vậy thì con đở, con vú em, chúng nó cũng là mỹ nhân hết, nhất là chúng nó lại mặc, xin lỗi, ... mặc váy.

Nhưng ở đời vẫn vậy, răng vầu, cằm lẹm mà vẫn cho là đẹp, là nồn nà, là cái váy đụp lại cứ tưởng mình là cái váy lĩnh.

Thảo nào cứ rao hàng mãi!

L. T. - Đi từ nhà quê ra, nóng bức cả người, tiện đây ta tâm một keo chơi.

Giọng văn loa...

Đã một lần, báo Loa nhận khéo mình là cái váy.

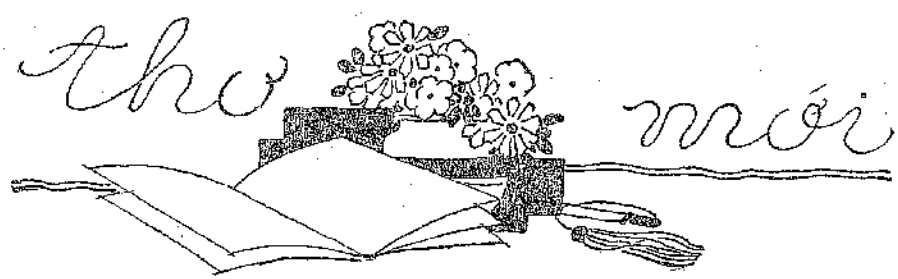
Từ đây đến nay, bọn ông Bùi-xuân-Học ngày ngày thổi mãi. Sản được

dàn gà mà Tú Mỡ cho là tốt mã, dài đuôi, các ông cứ soán lấy. Đàn gà ấy là bọn vú sữa nuôi bọn các ông, nếu ai đụng đến họ là các ông sẵn tay áo, trợn mắt, ra tay gìn giữ lấy cơ đồ.

Còn nhớ Tú Mỡ dạo nào vịnh anh những mỹ nhân gà lỏa lồ trên mặt báo Loa, các ông sùm sít lại giờ những giọng văn... loa ra công kích. Từ ngày thôi, các ông vẫn ngấm ngấm mang một khối... hận, đến nay mới thấy phát ra. Nhân bài khóc «cô Phụ-nữ» của Tú Mỡ, báo Loa nhả bóng, nhả gió rằng có giới khóc, lên Cống tréo, phu đồn họ mượn làm đầu cai cho những đám vô cơ để cho thiên hạ si-sờ: đẩy con trai!

Văn công kích mà viết lối văn... loa được đến thế thì thật chỉ có báo Loa. Làm người lễ độ, nhã nhặn thì dễ, chứ chữ người theo lối phu chợ đã mấy ai có cái gan ấy: họa chẳng chỉ có bọn phu chợ.

Tứ-Lý

THÂN TÀN, MA ĐẠI

- Tôi muốn hát những bài ca thâm-thiết
Như những tiếng kêu than của người đời rét,

Trong đêm đông mưa gió lạnh lùng,
Khớp đốn bề yên lặng vắng không;

- Tôi muốn rủ những trẻ con coi-cát
Không chốn nương thân không người chăm chút.

Suốt đêm khuya đợi mẹ mãi không về,
Ngủ đã say, còn thồn thừ trong cơn mê;

- Tôi muốn an-ủi những người nghèo khổ,
Thiếu-não, bơ-vo, không họ hàng nhà cửa.

Họa lời ca, tôi muốn được cây đàn
Điện xa đưa, không dăm thắm, ai-ân,
Mà duy có giọng thiết-tha, nức-nở,
Như tiếng người oán hờn than-thở.

Tôi sẽ gầy những khúc não-nuột, ai-bi
Như mỗi thương tâm u-uất, tẻ-mê.

Tiếng buồn-bực, sợi giây buông thon thả.
Như hàng lệ tối-tăm thắm, rơi trên má
Của lão lòa đôi mắt đục ngàn,
Đôi mắt trơ phin những cảnh đau đau.

Tôi sẽ gọi bạn làm than, đôi khát
Đến chung quanh để nghe lời đàn hát.
Quên hết những nỗi oán hờn đau khổ
từ xưa

Nghe thấy tiếng đàn, họ yên lặng, ngân ngơ.
Vi lời hát với tiếng đàn đều nhắc nhủ
Và tả rõ, vẽ về cuộc đời tàn khổ.

Rồi hết cả bày rách rưới đùi mù,
Từ ông lão già cho đến đứa trẻ thơ
Rũ tiếng hát, đều kêu lên, cảm khái;
« Anh là thi sĩ của những người thân tàn ma dại ».

Vũ đình Liên

PHONG-HÓA TUẦN BÁO
 Mua báo kể từ 1 và 15, và phải trả tiền trước. Ngân-phieu xin gửi về: N. Ng. trường-Tam-Diécien de P.H.
 Tòa soạn và Tri-sự
 no 1, Bd Carnot, Hanoi - Tel. 874
GIÁ BÁO
 Trong nước, Ngoại quốc
 Pháp và thuộc địa
 Một năm... 3p.00 6p.50
 Sáu tháng... 1p.60 3p.50

RIÊNG TẶNG CÁC CÔ CÁC BÀ

Nhà thuốc Thượng-Đức Hanoi, chế nhiều thứ thuốc rút hay, hiện đã nhiều người biết tiếng, mà những thuốc ấy đều đã phân phát tại nhà thí nghiệm. Nay lại mới chế ra 2 thứ thuốc (Chỉ khi bỏ huyết, Kim hỏa cổ khí), chuyên-chữa các chứng bệnh của đàn bà. Hiện cũng đã phân phát tại nhà thí nghiệm.
 Thuốc mới chế ra rất hay, nhẹ mỗi thứ 2, 3 hộp. nặng 6, 7 hộp là cùng, muốn cho cô bà nào cũng tiện dùng thử: nên trong dịp từ 15 Août đến 5 Septembre này, hiện ấy bỏ một, giá đặc biệt để tặng các cô các bà, nghĩa là cô bà nào mua 1 hộp « Chỉ khi bỏ huyết » (thuốc để uống trong giá 1\$00) thì sẽ được thêm một hộp « Kim hỏa cổ khí » (thuốc để đắp trong giá 0\$50). Như thế tức là 1\$50 tất cả, mà chỉ phải trả có 1\$00. (Hai thứ ấy chữa cùng một bệnh, bao giờ cũng dùng theo với nhau). Vậy cô bà nào có mắc bệnh sau này, muốn dùng thử không tiền, nên mua vào dịp đặc biệt này (kể từ mồng 6 tháng 7, tới 27 tháng bảy ta)
 Thuốc ấy chuyên chữa: Đau bả xanh xao gầy còm, máu xấu, kinh không đều, tiểu tiện nóng, khí vàng khí đục, khí trong, mà thường buồn và bút rút trong của mình ỉn tay buồn bã, mình mảy đau mỗi rúc đầu, chóng mặt ù tai, đau bụng, mờ mắt, rụng tóc hay ngứa... (còn nhiều chứng bệnh nữa không thể kể hết, chỉ biết rằng bất cứ đàn bà có bệnh gì, dùng thuốc này cũng khỏi).
 Dùng thuốc này không những khỏi những bệnh trong người, mà còn được bổ huyết nữa, thật là một thứ thuốc hay nhất dùng cho đàn bà, xưa nay chưa từng có.
 Ở xa muốn mua thuốc trên, viết thư về, sẽ có thuốc gửi « Lĩnh hóa giao ngân » đến ngay. Nếu mua mandát gửi về trước cũng được (trước phi phần người mua phải chịu)
 Thư từ và mandát xin về:
THƯỢNG-ĐỨC, N° 27 Rue de la Missione (phố nhà chung) Hanoi.

HỘI BỆNH

Ở Hanoi, từ đầu tháng tám (tây này) có một phòng khám bệnh không lấy tiền, do ông Docteur de Léta đứng trông coi. Nhưng ông không tiếp ai hết, ai có bệnh cứ viết thư kể bệnh về P. H., Dr. de Léta sẽ vui lòng trả lời.

Hỏi — Thưa ông, sau khi tốt nghiệp trường y ra, tôi mắc phải một chứng bệnh lạ là ngứa... viết văn, mà triệu chứng thứ nhất là hay ngáp dài, ngáp ngắn.

Vậy ông có thứ thuốc gì chữa khỏi làm ơn chỉ dùm.

T. B. Lộc, họa-sĩ

Đáp — Trước hết, ông phải gọi tôi là ngài, vì ít ra, tôi cũng là một quan thầy thuốc. Còn bệnh ông thì chỉ có triệu chứng của bệnh ấy là chữa được. Khi ngứa thì ông cứ gãi, ngứa là cứ viết đi. Rồi đọc đi đọc lại văn ông ba trăm hai mươi bốn lần, mà cảm không được ngủ trước lần ba trăm hai mươi bốn. Trị bằng cách ấy, bệnh thế nào cũng phải khỏi.

Hỏi — Già cũng là một bệnh đấy nhỉ? Vậy muốn cho bà già Nam-phong trẻ như có thiếu nữ hãy hãy thì làm thế nào?

N. T. L.

Đáp — Thì phải dùng đến khoa «sửa trị diêm trang» tối tân bây giờ. Đem gạo trọc đầu bà lão đi, lấy tóc già của cô con gái hãy hãy chum lên, tóc rẽ lệch «cân lăm». Lột bộ da ngoài đi, lấy da cô con gái căng lên, đánh cho dây phần vào. Thế cũng tạm tạm được. Kể ra thì phải chọc tiết bà già cho hết máu hủ bại đi, rồi thay huyết mạch mới vào. Nhưng thế thì bà già Nam-phong chết mất. Vậy cứ để cái vỏ ngoài cũng đủ đánh lừa được những kẻ mập mờ.

Hỏi — Tôi tính rất vui, mà từ khi đọc những thứ văn khôi hài của mấy ông Hi-dinh, Văn-hạc, thì tôi buồn đến chết đi được, vậy ông chỉ bao cho cách chữa.

Đáp — Có ba cách, là : ông trộn muối vào những văn ấy, nếu không trộn được, thì đi sang Phi châu hay Úc châu tìm một thứ quả, cứ ăn vào thì cười — ăn mỗi quả với một bát muối. Còn cách nữa là đừng đọc những thứ văn khôi hài kia.

Hỏi — Thích kim khánh có phải là một bệnh không? Nếu phải thì chữa thế nào?

P. L. B.

Đáp — Là một bệnh dứt đi rồi, thế mà ông vẫn còn mong là không phải. Muốn chữa thì theo cách này: kim khánh thuộc loài kim, mà kim thì khắc thổ, vậy ông nên lấy vị xứ sở chi thổ, (nghĩa nôm là đất xứ sở) chừng năm, sáu cân bọc vào dây một tờ báo xứ sở của ông, đem sao vàng lên, sắc đặc, uống càng nhiều càng hay.

Dr de Lê-Ta

CHI EM TRÁCH ÔNG SĨ - KÝ

(Câu truyện ở Cảng)

Đêm thứ hai, vào tuần cuối tháng,
Trời mưa rầm, đáng chán chẳng ai?
Tở son, điếm phấn cũng hoai,
Xếp tờ-he, ngấm truyện đời mà kinh!
Trách ai khép án phong tình,
Giận ai không đến cửa mình sao hay?
Khéo bước liếng chua cay nên nổi,
Thất nhau vào những tội gồm ghê!
Cho nhau vào «dít-bàng-xe»
Làm cho xấu hổ, è chề mà coi!!...
Kể từ đó vào nơi ca-xông,
Tuổi mười lăm, nay đến đôi mươi,
Năm năm bán nói, mua cười,
Hít, ca, xấu giọng, rượu, mời... run tay
Truyện tình-tự một giây sao san,
Khiến nhân tình say mẩn, say mê,
Nhưng còn phong kín nhị huê (!),
«Chút tán» còn giữ chờ khi lấy chồng!!...

Làm chi có vì tràng hoa liêu
Thân nghìn vàng (!) bêu diêu sao đang.
«Lầu hồng» đã kiếp giờ giang,
«Lầu xanh» chung bước đoạn tràng càng đau.

Khách vô tình, hại nhân chi tá,
Đề thân hoa toi tả, tiêu điều.
Giận thân, vì chúng em liêu...
«Lạch-tray, Cờ-cấm» bao nhiêu là mờ.
Khách tìm hoa, khi dò chốn cũ,
Xóm có đầu, ừ-rũ buồn tênh!
Đoái trông hân cũng giết mình,
Quốc hoa, quốc túy tan-tành từ đây! (!)

(Theo lời đào Lan)

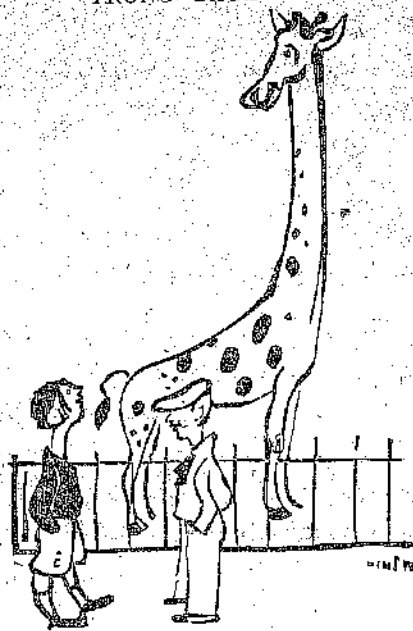
B. X. Diên

I. Các ông bệnh vực cô đầu, thường lấy nề đi hát để di-dưỡng tình tình, thường thừ câu vãn, giọng hát — một thú chơi tao-nhã của tiền nhân để lại, thực là quốc hoa, quốc túy của ta, ta [nữ] nào chẳng theo các cụ!!

NỤ CƯỜI NƯỚC NGOÀI

TRONG BẠCH THU

NGAY CHỦ NHẬT Ở NHÀ QUÊ

— Tao muốn là con vật này.
— Sao vậy.
— Cao như thế thì cha tao không béo được tại tao nữa.
Mucha, Varsovia

Máy chưa l-kây còn thừa một chỗ này.

Dagens Nyheder, Copenhagen

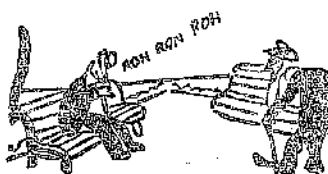
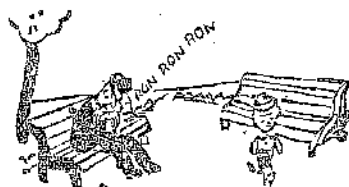
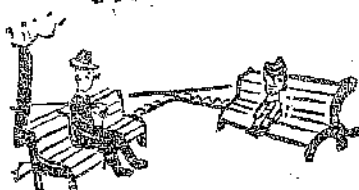

Người quét chuồng càn thị — Gớm lù cáo ranh!
Làm bẩn chuồng quá quất lắm!

Le Rire

— Ơi hỏi thế này khi không phải, hình ta đã gặp nhau một lần? Có phải ở thành Vienne kng ưi?
— Nhưng tôi không đến thành Vienne bao giờ.
— Tôi cũng vậy! Chắc hẳn đó là hai người khác.
PRAGER PRUNE, PRAGUE

— Ta ngủ lâu quá!
Il travaso Dalle Jace, Rou

Nhà hội họa đánh rơi ống thuốc đánh răng vào hộp đựng các ống thuốc vẽ.
LE RIRE

MARIE

4, Rue de la Mission — Hanoi
(Số 4 Phố Nhà Trưng, Canh Nhà Thờ Lớn)

Máy quần áo Phụ-Nữ lối Mới và lối Cũ, có nhà Họa sĩ Lê-Phổ cho Kiêu. Bán các thứ hàng hợp thời — Ruộm và tẩy các hàng Múi.
Giá bán và Công may phải chăng

BẮT ĐẦU TỪ 1er AOUT 1934

NGO-BÁO

XUỐNG GIÁ HAI XU (0 \$ 02)

NGƯỜI CAO ĐẾN THẠM VÀ VIEC

Một cách hối-lộ

AM nghề cho thuê xe đăm ma thật là khó khăn, tuy trong lúc kinh tế khủng hoảng này, chỉ có nghề ấy là đắt hàng. Nhất là từ ngày ở thành phố Hanoi, có năm sáu nhà tranh khách nhau. Sự cạnh tranh đó làm cho mấy ông chủ hiệu sinh ra lắm mưu mẹo như Gia-cát khi xưa.

Gần đây, một vài ông chủ kia lại dùng một cách hối lộ không ngờ để nhận việc nữa. Họ có nhiều tay trong ở nhà thương Bảo-lộ, hề bướng nào có người ốm nặng là họ biết tin ngay. Họ liền mua vài quả lê, quả táo vào thăm người hấp hối, gọt lê, táo mời ăn, rồi nói:

— Rước cụ soi. Nhờ trời phật, cụ được tai qua, nạn khỏi, thì chúng tôi thực mừng lắm. Nhưng nếu cụ có mệnh hệ nào, xin cụ giao cho chúng tôi trông nom công việc, xin cam đoan rất chu đáo.

Lê, táo đây đĩa, cụ xơi rồi, là cụ tắc họng không nói sao được nữa. Mấy ông chủ xe đăm ma khôn khéo này hẳn là người nhớ diễm như ông Nguyễn-trọng-Thuyết, nghĩ đến truyền ngày xưa có anh chàng mang đồ ăn mời hai ông Nam-tào, Bắc-dầu soi xong rồi xin cho thêm.

Ích cho xã hội

KHUY-văn-Trung, người gác trường Sĩ phạm ở Hanoi định quyền sinh bằng thuốc phiện hòa với dấm thanh. Đó là một sự thường xảy ra trong cái xã-hội này, chỉ là một sự đáng để ý cho những chủ hiệu cho thuê xe đăm ma.

Nhưng có một điều làm cho ta phải ngẫm nghĩ, là anh ta để lại một bức thư tuyệt bút rằng:

«Thối thế là hết. Tôi chết. Vì từ khi mang tiếng khóc oa-oa ra chào đời, tôi ngẫm mình không làm được điều gì ích cho xã-hội.»

Trung hơi nhún-mình một chút. Gác trường học không phải là giúp ích cho xã hội thì là gì? Có lẽ Trung cho công việc đó nhỏ mọn.

Nhưng phải làm được sự gì có ích cho xã hội mới đáng sống, thì có lẽ ở nước Annam ta cũng như ở các nước khác, thiên hạ phải tự tử gần hết.

Có lẽ vì thế, mà Trung, người ta cứu sống, đành ở lại cõi đời mưu sự ích lợi cho xã hội như người khác, nghĩa là mưu sự ích lợi cho mình.

Lễ vật kỳ khôi

HOÀNG-tử De Galles nước Anh đi du lịch bên châu Phi, một hôm đi xe lửa qua một cái ga nhỏ ở địa hạt Natal, thì bỗng thấy một viên tù trưởng chạy đến trước mặt, dâng lên một cái bao lớn.

Hoàng-tử nhận ra là một viên tù trưởng người ta mới giới thiệu cho hoàng-tử trên miền sơn-cúc, nên hoàng-tử ra lệnh cho xe dừng lại mấy phút.

Nhưng đến lúc viên tù trưởng mở bao ra, hoàng-tử rất mình dị mắt: trong bao có một cô tiểu thư nghiêng nước, nghiêng thành, nhan sa, cá lặn... vì cô ta đen hơn than. Viên tù trưởng chỉ cô gái nhân bảo với hoàng-tử rằng đó là con gái mình, xin dâng cho hoàng-tử, miễn là hoàng-tử về đến nước Anh làm lễ cưới cô ta làm vợ.

Ấy vậy mà hoàng-tử không đoái hoài đến, cho xe hỏa chạy, để lại mối sầu cho viên tù trưởng, một khối tình u-uất cho cô mỹ nhân, mỹ nhân của báo Loa.

Chiến tranh

VƯỜN nuôi động vật ở kinh đô nước Anh có mấy nhà chuyên môn về sinh vật, đã gọi ra một trận chiến tranh rất kịch liệt giữa... loài kiến.

Hai tổ kiến ở gần nhau, lấy một thân cây chắn ngang đường làm bờ cõi. Không ngờ, một hôm, — có lẽ họ cho là trời sậu, đất thảm — mấy anh kiến ở một tổ chèo qua thân cây sang địa phận tổ kiến bên địch, bị cắn chết. Ngôi chiến tranh bắt đầu từ đây. Sau khi sai cảm tử đi do thám, hai nước... kiến đều nhóm quân sự hội nghị cả.

Không biết họ có phái bộ ngoại giao đến bên địch bàn hòa-bình của thế-giới (thế giới của họ) không, chỉ biết sau đó vài tiếng đồng hồ, hai đội binh kiến kéo đi, rầm rầm, rộ rộ, hàng ngũ nghiêm chỉnh, sát khí đằng đằng... Rồi quân sĩ giao phong rất kịch liệt, can đảm chẳng kém gì loài người.

Đánh nhau bốn ngày, quân bị giết, bị thương rất nhiều. Rút cục, một nước bại phải tháo lui, mất cả sĩ diện. Ngày ấy, có lẽ họ còn nhớ mãi, năm năm họ kỷ niệm, cũng như dân Tàu kỷ-niệm những ngày quốc si vậy.

Coi đó đủ biết rằng chiến tranh không phải là của loài người đặt ra, ta đừng lấy làm tự hào vội.

Có nhà sinh vật học xem kiến khai chiến với nhau xong, còn than dài rằng có ngày kia, loài người đến phải chiến tranh với loài kiến. Loài kiến có một giống là giống kiến chiến đấu, rất hùng cường, mãnh liệt, không sợ chết, không chịu nhục, ngày một lớn

hơn, to hơn, rồi đây tiến hóa dần dần, thay hình đổi dạng, có lẽ thành lớn như cọp mà tinh cũng dữ dội như cọp. Ngay bây giờ, nó đã giết được mèo rừng, báo, cả lợn rừng nữa, thì mai sau nó giết chết hết loài người biết đâu!

Nhưng chưa lấy gì làm chắc, vì hung dữ như cọp thì còn được, chứ hung dữ làm sao cho được như loài người.

Trùm ăn mỳ

O BÊN Pologne, tỉnh Lodz ăn mỳ họp nhau lại thành đoàn như cái triều đình nhỏ. Cũng có trật tự, tôn ti, uy quyền cũng ở trong tay một người. Trước đây bốn năm xuất hiện ra một lão già, trệt mắt và gù lưng, mắt bao giờ cũng lăm lăm lét lét như muốn ăn trộm của người. Bọn ăn mỳ gọi là lão ăn cắp Loire. Chẳng bao lâu, lão ta được bọn đồng nghề tin yêu, được bầu lên làm chúa. Lão ta chỉ cho mỗi ăn mỳ một khu nhất định, phân phát rất đều, không cho người này lấn đất của người kia, và thành ra một quan tòa xử những vụ kiện của lũ ăn mỳ với nhau. Bao nhiêu tiền xin được phải đem về cho lão, lão sẽ tùy theo tuổi già trẻ mà chia cho cả bọn môn hạ. Ban đầu, cũng có kẻ không bằng lòng, họp nhau lại để trị lão, nhưng rút cục lão thắng. Đến nay, lão già quá rồi, lão liền nhường ngôi lại cho một tên thủ hạ của lão. Cho nên, tuy lão không đi ăn mỳ, mà lúc nào cũng tiêu tiền ăn mỳ được.

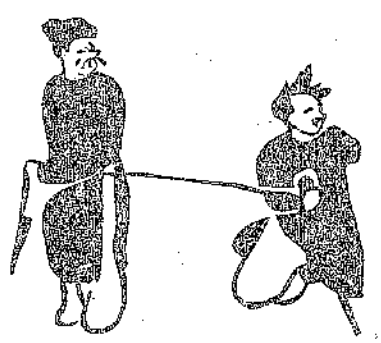
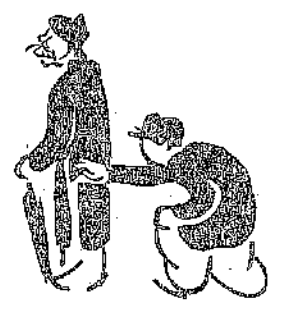
Ngoảnh cổ về nước nhà, chắc ai cũng công nhận rằng ăn mỳ ở Hanoi và vùng chung quanh Hanoi rất nhiều. Không biết chừng, họ cũng quây quần nhau lại thành một cái xã hội nhỏ, không biết chừng anh chum ăn mỳ cũng ra về một ông lãnh tụ. Họ lại còn khôn hơn bọn đồng nghề của họ bên Âu châu, họ cho nhau mượn những đũa tre lên một, lên hai để lừa những kẻ háo tâm. Có anh ăn mỳ lại cho... vay lãi nữa.

Hội cứu người tự tử

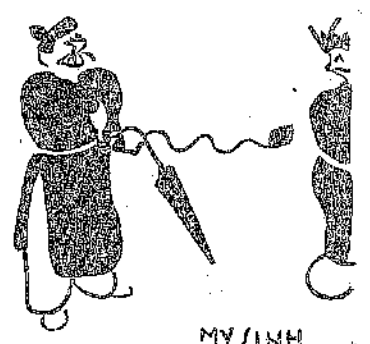
NHAN thấy các cô, các cậu chán đời, đua nhau trầm mình hay uống thuốc tự tử một ngày một đông, một nữ đồng nghiệp trong Nam-kỳ này ra một tư-trưởng mới rất hay ho: lập ra một hội cứu các người sắp tự-tử.

Hội sẽ tuyên cáo khắp trong nước rằng ai có lòng muốn quyền sinh thì trước hãy đến cho hội hay. Hội sẽ làm một tờ giao-kèo với người có can đảm ấy. Trong tờ giao-kèo, hội hẹn với người kia rằng, trong một thời-gian nhất định, hội sẽ tìm hết cách làm cho người kia ham sống — hết hạn rồi mà người kia vẫn không-

LÝ-TOÉT LÁU

— Ông giặt thế này thì liệu...

MỠ/INH

...mắt hay còn!

khăng đòi tìm nơi vui hơn cõi thế làm than, thì lúc đó tùy ý, muốn làm gì thì làm.

Nói dễ, làm mới khó làm sao! Người ta đi tự tử, bị sự gì khích động thì tiêu thân, còn thì giờ dỗi nào mà đến hội làm giấy giao-kèo nữa. Cái can đảm của người ta chỉ được có một lúc: vác súng ra trận bầu người có vẻ hăng hái lắm, đến lúc trở về thì đã hết cả hăng hái; bấy xuống sông tự tử, vớt lên rồi, đã mấy ai lại hăng hái nhảy xuống. Vậy nếu để cho họ có thì giờ nghĩ ngợi, thì chẳng có ai tự tử hết. Thân hoặc có người nào thời-gian không làm đổi được ý định, thì dân hội có khuyên ngăn, có van lơn, có lay lục cũng vô công hiệu.

Thà rằng cứ để mặc họ là xong. Để tiền lập cái hội vô ích ấy mà cứu vớt lấy người nghèo đói lại còn cứu vớt được nhiều người đáng để ý hơn.

Nhưng thế đã không thành một... hội! Mà nhất là không có người nói lời đại danh.

TU-LY

Tại báo quán?
PHONG - HÓA?

THEO GƯƠNG KHOA HỌC

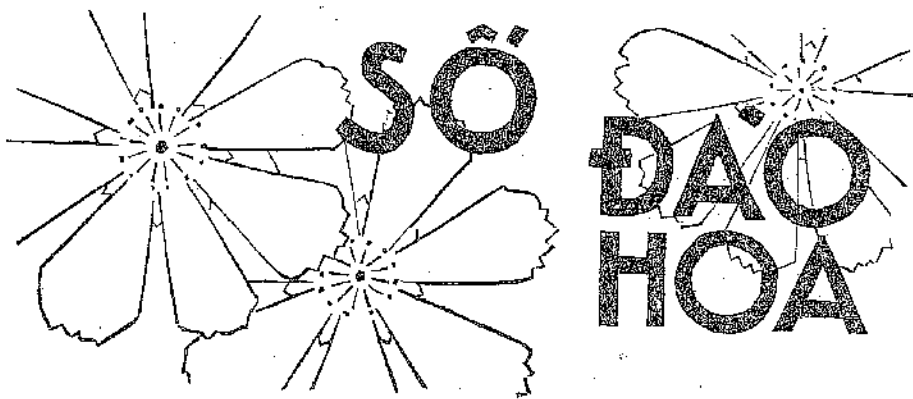
Theo khoa-học chúng tôi chế ra phương TỰ-LAI HUYẾT, đổi huyết cũ sinh huyết mới, có thể giúp ích cho loài người không bao giờ bị bệnh, người ta cần có huyết tốt, máu đủ nuôi cho thân-lễ, tài mắt (trục hồng hào, gân xương được mạnh mẽ, chân tay được cứng cáp, khoan khoái cho tinh-thần... nếu mà huyết xấu (huyết hư tác, Bền) da xám, mắt xám, nhức đầu chóng mặt, đau mỏi thân-thể, các chân lông đứng dựng, (khiến bắt hạp) rở mác bệnh truyền-nhiễm, như: sốt rét, dịch hạch v. v. Đản-hà kinh không điều, thấy Rính hay đau bụng, nổi hờn, nổi cục, huyết rá xám đen, có khi rá khí hu nữa, hoặc bị truyền-nhiễm một bệnh tình, tiên tiện vàng, đục, đại tiện lao kết, (cửa mình) ra chất nhờn, cùng các bệnh khác v. v. . . .

Dùng TỰ-LAI HUYẾT này, khỏi hết các bệnh kể trên, tăng thêm sức khỏe, mau đờng thai-nghén, đờng nuôi con mà dùng thuốc này, sữa rất nhiều mà thơm, các cô dùng thuốc này kinh nguyệt điều hòa, da đỏ, chứng gà, má hồng, sinh đẹp giá \$100 một hộp (8 hộp \$5.00). Muốn hỏi điều gì, gửi timbre \$0.06, lấy quyền Bệnh nguyên timbre \$0.10.

LÊ - HUY - PHÁCH 12 Route Sinh-tử, Hanoi

Chỉ điểm các tỉnh: Saigon, M. Dương-văn-Vỹ, 109 d'Espagne (Tiệm bán đồ đồng) — Nam-định, M. Chân-Nam-Lợi, 202 Maréchal Foch — Hải-phong, M. Nam-Tân, 82 Bonnal-Bình-định, M. Lợi-nguyên, Rue Lợi-nguyên — Louangprabang, M. Haven Preres. Cần đại lý khắp các nơi, ai muốn làm-biên-thơ hỏi thăm lễ.

ĐỀU CÓ QUYỀN BỆNH NGUYÊN TẠNG CÁC NGÀI.

Truyện một anh chàng xinh trai

của KHÁI-HÙNG

(Tiếp theo)

Sao đào-hoa chiếu mệnh

Sáng hôm sau, cha mẹ tôi bàn nhau để tìm cho tôi một cái tên xứng đáng. Mẹ tôi muốn đặt tên tôi là Đá, hoặc Sắt, vì mẹ tôi bảo những tên ấy rắn-rỏi, chắc chắn, vững vàng, khỏe mạnh. Nhưng cha tôi mỉm cười nói rằng: con nhà văn tự không thể có cái tên quá nôm na, mách qué như thế được.

Ấy vì thế mà tên tôi là Văn, Nguyễn-Văn.

Ngày nay, tôi thấy tên tôi như thiếu một chữ, thì tôi lại phải chịu rằng mẹ tôi có lý hơn cha tôi. Thà là Đá, là Sắt còn hơn, chứ ai lại là Nguyễn-Văn bao giờ, vì tôi chỉ thường nghe đọc những tên Nguyễn-văn-nọ, Nguyễn-văn-kia mà thôi.

Nhưng khi tôi tò mò tra trong tự-điền thì tôi thấy chữ Văn có nhiều nghĩa đẹp lắm. Văn là bức tranh, là đồ trang sức, là óng ả, dịu-dàng; trong trẻo, sáng sủa. Còn một nghĩa gì thuộc về nhan-sắc mà chữ Văn không có?

Có lẽ cái tên hoa-mỹ ấy đã khiến tôi trở nên một trang niên thiếu diễm-lệ chẳng? Nếu quả vậy thì thực cha tôi gây cho một đời tôi biết bao tai ách: Cái diện mạo tráng-lệ của tôi đã gặp toàn những sự chua chát, ngoắt-ngóe đến tức cười. Không trách những bà mẹ nhà quê an-nam chỉ tìm những chữ nôm na, xấu-xí để đặt tên cho thằng cu, cái đĩ. Nghĩ cũng phải.

Người thứ nhất trông thấy tương-lai khe khắt của tôi là ông cử Khôi, với cái tài đoán số mệnh như thần của ông.

Hai hôm, sau ngày tôi ra đời, ông cử đã soạn xong lá số Tử-vi của tôi, biên cẩn thận giờ nào, ngày nào, tháng nào, năm nào, những sự hay, sự dở sẽ xảy ra trong đời tôi một cách chắc chắn, không thể nào tránh được.

Lá số ấy (một quyển vở giấy lênh, đóng bìa đỏ) — hiện tôi còn âu-yếm, trịnh-trọng cất trong tủ-sách. Thỉnh thoảng, tôi cũng có mở ra xem, song luy tôi võ vẽ biết đọc ít nhiều chữ nho, mà khi nhìn những trang giấy đầy

chữ mực, chữ son, và khuyên phạm lờ lợt, tôi vẫn coi như đứng trước một bức vách vụn.

Tôi chỉ nhớ mang máng rằng năm tôi mười tuổi, mẹ tôi ngỏ lời muốn hỏi vợ cho tôi, thì cha tôi gạt đi mà rằng:

— Chà! về đường vợ con thẳng cả, bà không vội lo. Số Tử-vi nó có sao Đào-hoa chiếu mệnh thì rồi ngày sau

nó chán vợ. Và cung thê-thiếp của nó gặp hai sao Nhật, Đổng, thì thế nào mà nó chẳng lấy được vợ hiền.

Sợ mẹ tôi không tin tài dịch toán của mình, cha tôi đọc luôn câu ca lập thành mà cổ nhân đã đặt sẵn để dạy cách đoán mười hai cung Tử-vi.

« Nhật, Đổng nhiều vợ mà hiền ».

Giả những bậc mỹ-nhân tôi gặp trên đường đời mà, cứ theo số Tử-vi đã định, đều trở nên những « người vợ hiền » của tôi cả, thì đầu đến nỗi ngày nay, ngoài ba mươi tuổi đầu, tôi còn long đong chiếc thân bơ vơ. Hay ít ra, dù chẳng nên bậc vợ hiền đi nữa, những người ấy đã làm cho quãng ngày xanh vô vị của tôi được thêm chút vui êm ấm, dịu dàng, thì tôi cũng cảm lòng nhận lời mai mỉa của thế gian.

Nhưng, trời ơi! nỗi oan uổng của tôi chỉ một tôi thấu rõ, còn người đời, họ đều tin lá số Tử-vi của tôi hơn tin tôi: Họ nhất định cho rằng những người con gái hiền, những người đàn

bà hiền kia, quả thực, trong một thời gian, hoặc dài hoặc ngắn, đã bí mật là những vợ hiền của tôi ở nơi an đặt.

Vậy mục đích tôi chép thiên sử ký này là để tỏ nỗi oan uổng độc địa họ buộc cho tôi mà thôi.

Ái tin tôi thì tôi cảm ơn.

Mà ai muốn mãi mãi tin số Tử-vi của tôi hơn tôi, tôi cũng đành chịu, chứ biết sao. Chứng cứ rành rành của khoa dịch số, còn ai mà cãi nổi được?

Ái-tình thứ nhất

Thế rồi tôi dần dần lớn, mạnh, đẹp ở trong lòng ấm áp một người vú em mũm-mĩm, hồng hào, có duyên. Các chị tôi bảo tôi tựa tựa có khuôn mặt người vú nuôi tôi, thì tôi cũng biết vậy. Tôi chỉ nhớ một điều (trí nhớ tôi kể cũng khá đầy chữ) là khi đùa hờn với tôi, u em thường hôn tôi ở hai bên má mà bảo tôi rằng:

— Nao ơi! em tôi xấu như con chó! Đó là một cách khen ngợi tôi lắm lắm đấy.

Ngoài những cái hôn kêu chun-chút làm cho tôi sung sướng cười chảy nước mắt, tôi lại còn ham mê nghe lời

hát du đều đều, trong trong của u-em nữa. Hễ tôi khóc là u-em bế tôi ngồi võng đưa kéo-kẹt và cất tiếng hát liền. Không lần nào nghe được nửa bài hát mà cặp mắt thơ-án của tôi không nhắm nghiền lại. Ngày nay, tôi thường

nghe người ta nói mấy tờ báo kia có cái mãnh-lực du ngũ độc giả thì tôi không biết đó là lời khen hay lời chê. Song đối với tôi thì những bài hát của u em nuôi tôi là những áng văn thơ tuyệt tác, đầy những lời dịu dàng, êm ấm của ái-tình

U em quả là người đã dạy tôi yêu. Nếu có thể gọi được là ái-tình, thì thực đó là ái-tình thứ nhất của tôi, ái-tình ngây thơ, thành thực, nồng-nàn, đắm-thắm. Chẳng thế mà khi tôi được ba năm, cha mẹ tôi cho vú em về, tôi lủn lủn, tôi khóc lóc, tôi kêu gào. Rồi tôi bỏ cơm đến hai bữa, mắt ngủ đến hai đêm.

Thiết tưởng không bao giờ con người lại biểu lộ được sự thương yêu, nhớ tiếc một cách mạnh mẽ đến như thế.

Nhưng người « vợ hiền » thứ nhất của tôi là một đứa con gái chán bở

Năm tôi chín tuổi thì vì một truyện bất hòa trong gia-đình, mẹ tôi rời huyện lỵ đem tôi về nhà quê ở với bà tôi. Cha tôi giữ thế nào cũng không được, đành phải đón cho tôi một ông thầy giáo tây, nghĩa là một người học trò lớp nhất trường Pháp-Việt.

Muốn cho trường được đông đúc, ông giáo xin phép mẹ tôi dạy thêm hai người học trò ngoài nữa. Trong hai người ấy, thì một người lớn tuổi hơn thầy, mà có lẽ cũng giỏi hơn thầy. Sự hơn kém ấy, tôi nhận thấy một cách rõ rệt vì câu truyện một bài tính số mà thầy giáo không làm nổi và người học trò lớn lên bảng làm xong trong năm phút đồng hồ.

Biết sức học của thầy giáo còn soang lắm, lập tức tôi sinh ra lòng biếng lười luôn luôn bỏ sách đi thả diều và nô đùa với lũ trẻ chăn trâu.

Nếu cứ kể riêng về một khoa toán pháp, thì tôi dám quả quyết rằng bọn trẻ chăn trâu giỏi hơn thầy giáo tôi nhiều. Trong một bàn « luyện » có những ô đầy một đồng gạch vụn, thế mà chỉ đếm nhầm trong một phút, chúng nó đã biết bốc cửa nào mà đi thì ăn cửa nhà giàu, bốc cửa nào thì ăn cửa quan, bốc cửa nào thì trững hay gặp ao cá: Bao giờ chúng nó cũng tính đúng như thần, không hề lúng túng, không hề phải làm lại như thầy giáo tôi húy hoáy viết viết, lau lau trên bảng đen.

Vì thế, tôi thích môn tính luyện đầy thú vị hơn những phép tính cộng, trừ lặt lể, và chẳng bao lâu, cái trường học thứ hai mà không mấy khi tôi đến trễ đã là nơi cánh đồng cỏ khoáng-dãng với những gò đống và

HIỆU THUỐC TÂY HÀNG GAI

Pharmacie de Hanoi, 13 Rue du Chanvre Hanoi

HOÀNG-MỘNG-GIÁC và NGUYỄN-HẠC-HẢI, Báo-chế hạng nhất trường Đại-học Paris

China chủ nhân tiếp khách và trông nom chế các đơn thuốc cần thân.

Có bán: Rượu bổ Viatonique Alexandra 1\$95 — Phần rôm Sudoline 0\$40

Sirops Giải khát như grenadine, citron vân vân 0\$85

những bãi tha-ma, với những bạn bè
nghèo đói, rách rưới, tục-lấn, bần-
thú.

Người dạy tôi đánh luyên, đánh
chất, đánh chuyên là một đứa con
gái chần bở: cái Tôm con.

Cái Tôm con tuy già hơn tôi những
năm, sáu tuổi, nhưng nó thấp lùn, chỉ
đứng cao hơn tôi có một cái đầu, mà
người nó thì lại mảnh-dẻ, nhỏ-nhăn.

Nó yêu tôi ngay từ buổi đầu mới gặp
gỡ. Hễ thoáng thấy bóng tôi là nó chạy
vội lại rủ tôi đánh luyên. Mà đánh
luyên thì bao giờ nó cũng được tôi ít
ra là ba, bốn thừa ruộng và ao cá. Vì
thế, mỗi lần xong một bàn, tôi lại phải
đưa tay ra cho nó búng. Nó nhẹ
nhàng nắm bàn tay nhỏ xíu của tôi và
se se «búng yêu» vài cái lấy lệ mà
thôi. Rồi nó giữ mãi tay tôi trong tay
nó, mỉm cười âu yếm nhìn tôi mà bảo
cho tôi biết rằng tôi xinh đẹp, hay soa
đầu tôi mà khen tóc tơ của tôi mềm
và óng như tóc cô con gái vậy. Ngược
mắt ngắm mở tóc rối tung của nó ở
dưới cái khăn vuông vải nâu đã rách,
tôi không sao nhìn được cười, vì tôi
thấy tóc cô con gái chần bở, bạn tôi,
chẳng tơ mà cũng chẳng óng.

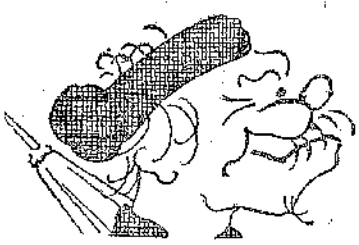
Trong các cuộc chơi nghịch với cái
Tôm con, tôi sợ nhất là chơi khăng
cồng. Vì tôi bé và yếu quá, cồng sao
nổi cổ hạn gái của tôi. Cái Tôm con thì
lại chỉ hay rủ tôi đánh khăng. 7 ôi nê
nó quá cũng phải bằng lòng gương.
Nhưng tôi xét ra, vân nào nó cũng cố
đề thua tôi: Hình như nó thích cồng
tôi lắm. Hễ không may ra nó được tôi,
thì nó chỉ ôm lấy cổ tôi để tôi đi mà
thối: Nó vui xướng cười khanh khách
và thở hơi nóng vào bên tai tôi làm
cho tôi buồn buồn-khó chịu.

Thấy cái Tôm con và tôi thân yêu
nhau như thế, bọn trẻ chần trần, chần
bở tính quái, gọi đùa ngay là một cặp
vợ chồng. Tôi tức quá đến phát khóc.
Cái Tôm con thì bẽn lẽn, đỏ háy hai
má. Lúc bấy giờ, tôi trông thấy nó
đẹp lắm.

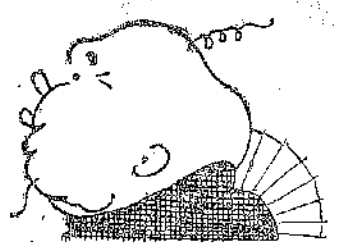
Đó, người «vợ hiền» thứ nhất của
tôi. Nhưng cuộc xum họp ngắn ngủi
của chúng tôi chỉ được có ba tháng. Mẹ
tôi thấy tôi lười biếng quá, và cả ngày
nghịch-ngợm, bần-thú, liền gửi tôi
trợ học ở nhà một ông giáo dạy trường
Pháp-Việt tại tỉnh lỵ.

Tôi buồn rầu, thương nhớ người
bạn hiền ở lại một mình. Nhưng hai
tháng sau, tôi đã quên hẳn cái Tôm
con. Được luôn luôn gần gũi những cô
sạch sẽ, xinh đẹp, thơm tho trong các
gia-dình giàu có, nên khi tưởng đến
người bạn xưa, tôi chỉ thấy hiện ra
hình ảnh một kẻ nghèo nàn, rách rưới,
ghê lớm.

(Còn nữa)
Khái-Hưng

CƯỜI.

Cửa Đ. Đ. Khải Hanoi
I. Buột mồm
MỢ — Kia, trên cổ áo cậu
sao lại có con rắn?
CẬU — Thôi phải rồi! chắc
là rắn của con sen đấy.

II. Đã bảo mà!
Thầy giáo ngồi đánh tờ
tôm, trò ngồi cạnh chia bài,
song thỉnh thoảng cũng cùng
thầy bàn nước bài cao-thấp,
có vân bài thầy không nghe
trò, đánh thế nào mất ù,
trò liền vira vờ vào đùi thầy
đánh đét một cái, vira nói:
«Đã bảo mà!»

Cửa N. V. Thịch Hảitrung
Xin lạt làm gì?
Sáng hôm mồng một Tết,
bố gọi con ra dặn:
—Chỗ nũa có ai vào xông
nhà, cấm không được xin
tiền đấy nhé?...
— Vâng.
Năm phút sau có ông cả
Bô sang xông nhà, bố mời
khách ngồi uống nước, ông
con chạy lại nũng-nịu:
— Thầy cho con xin cái
lạt ạ.
—(Bố gắt) Xin lạt làm gì?
— Để con buộc tiền của
ng Cả sắp cho con.

Cửa V. Đ. Sinh Vinh
Cha nó còn sống
CON — Mẹ ơi, chúng nó
đánh con.
MẸ — Đứa nào đánh mày
thì đào mã cha nó lên mà
chửi.
CON — (mếu máo) Không
được, mẹ ạ, cha nó còn sống
kia mà.
MẸ — ...

Cửa N. H. Trã Hà-dông
Bắt rượu
Một toán lính đoan vào
nhà ba Éch khám rượu.
Anh ta hết hoảng óm và
rượu chạy ra cổng sau trốn
đi. Lính đoan trông thấy hát
đuổi theo. Nhưng anh ta
chạy nhanh quá, đuổi mãi
không kịp, may sao anh ta
vấp một cái, ngã lăn ra bờ
ruộng. Lính xúm lại giữ
anh ta và mở vò ra xem thì
là vò đựng đầy mấm tôm.
Lính đoan hỏi: «Mấm tôm
sao lại chạy?»
— Bầm... bả... ăm...
bầm, con trông quan lớn
bắt mấm tôm.

Cửa N. H. Quy Hà-dông
I. Đấy cũng là người
Phở kia mới phát sinh
bệnh truyền nhiễm, quan
trên bắt hết thầy dân trong

phở đi tiệm. Bác cu-lit vào
một nhà kia dân ra một
người đàn bà góa với hai
đứa con. Ra cửa, bác la hỏi:
— Còn ai trong nhà nữa
không?
CHỦ NHÀ — Không ạ.
Cậu bé con nhanh mồm:
«Còn hai người».
NGƯỜI MẸ — Đâu?
— Chả có hai người mẹ
mới mua về là gì, mẹ dấu đi
đâu ấy.

Người cu-lit nhìn người
đàn bà có ý nghi ngờ.
CẬU BÉ (tiếp) — Mẹ bảo
đến hôm giỗ thầy thì
mẹ đốt xuống âm phủ cho
thầy mà nì.

II. Hiếu tử
Cậu Ất đi học tư một thầy
kỳ. Thầy dạy:
«L'âne là con lừa». Trò
ra ý buồn bã không muốn
học. Thầy quát «L'âne là
con lừa» học to lên. Tý òa
lên khóc. Thầy hỏi sao thì Tý
cứ nức nở, dõ mãi mới nói:
— Thưa thầy, bố con lên
là Lan, hu hu, thầy lại bảo,
hu hu, là con lừa, hu hu.

Cửa D. T. B. Tâm Hanoi
I. Nước mắt bằng gì
THẦY GIÁO (hỏi) — Nước
mắt bằng gì?

Học trò đang ngo ngác
nhìn nhau, bỗng một cậu bé
đứng phát dạy, quả quyết
nói: «Thưa thầy, nước mắt
bằng wang ạ».
— Nói láo.

— Thật quả thế, vì trong
truyện Kiều có câu:
Giọt châu là chả khôn cầm,
Cúi đầu chàng những gạt
thăm giọt Trong.

II. Lý Toét thực thà
Kỳ thi sơ học yếu lược vừa
rời, Lý Toét giắt con vào vắn
đáp.
Giám khảo là một cô gái
trẻ tuổi hỏi cậu bé về cách tri.
— Thân thể người ta chia
làm mấy phần?
— Thân thể người ta chia
làm ba phần:
Đầu, mình và chân tay.
Lý Toét vội nhắc to: «Hãy
còn thiếu...»

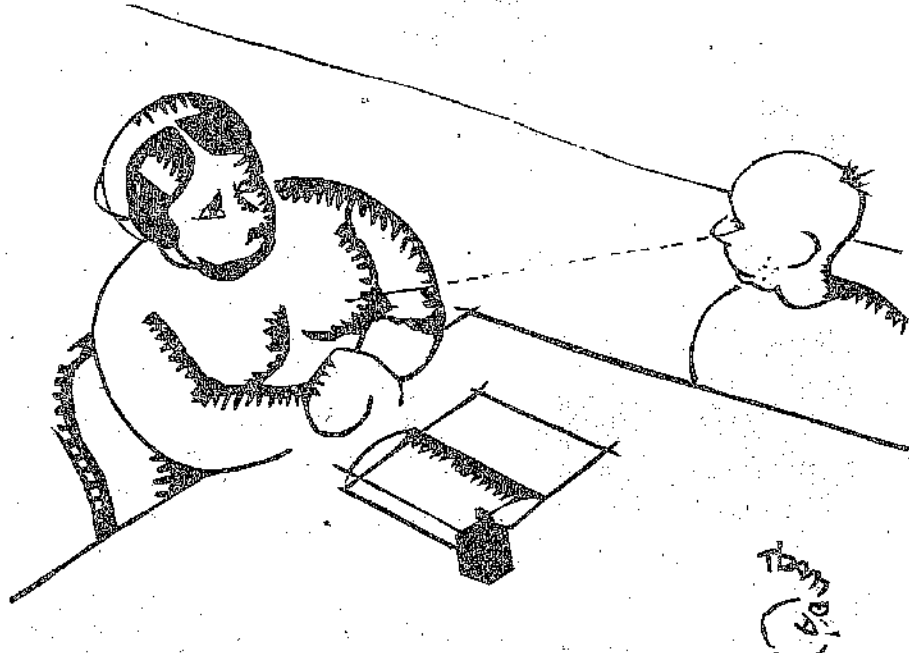
Cửa Tyba (Thanh-hóa)

I. Bài học
THẦY GIÁO. — Ông Đình-
tiên-Hoàng là con ai? Nói
nhanh.
HỌC TRÒ — Bầm... bầm...
bầm... thầy, ông Đình-tiên-
Hoàng là... là con ông Đình
bộ Lĩnh ạ.

II. Cần thận
CHỦ NHÀ — Tao có khách
luôn luôn, nhớ lau chùi bàn
ghế.
ĐƯA Ở — Vâng, ông không
phải dặn, con đã lau từ chú
nhật trước kia rồi.

III. Ngày xấu
CHỦ NGỰC — Hôm nay là
ngày anh phải ra chịu tử
hình.
TỘI NHÂN — Ấy chết, xin
ông để đến mai, hôm nay là
ngày sát chủ, không tốt cho
tôi lắm.

IV. Bàng tay
— Đừng lấy đĩa bần mà
trộn rau.
— Bầm không, con trộn
bằng tay ạ.

Bà giáo — Kể một vài loài có vú to nhất
Học trò — Loài người có vú to nhất.

RÚT NỌC LẬU GIANG (Nhời nói của M. Nguyễn-văn-Sáng Hà-dông)

Từ hôm 1er août nhà thuốc Bình-Hưng dọn lại n° 67 phố Cửa-Nam Hanoi, đặt ra phiếu thưởng sách thuốc cùng mua hàng được trừ 20% được nhiều các bạn hoan nghênh người ca tụng sách thuốc, nói rõ các bệnh, người vui thích mua hàng được giá hời. Hiện tôi đã được đọc quyển sách thuốc, cũng đã dùng qua thuốc, xin giới thiệu các bạn. Những người sau khi khởi chứng bệnh Lậu giang, Hạ-Cum, còn lại: nước tiểu khi trong khi vàng, thỉnh thoảng ra đôi tí mủ, có người quí đầu lại ướt dính, đỏ đỏ, nhồi ngứa, nạn mới ra tí mủ, ăn cũn độc, làm việc gì quá độ hình như bệnh phục phát. Mà bệnh giang thấy giắt thịt, nổi mụn đỏ, có khi tóc lại hay rụng. Thì dùng ngay một hộp thuốc Kiên-Tinh-Tuyệt-Nọc-Lậu-Giang là khỏi rất hẳn. Năng 5, 6 hộp, nhẹ 2, 3 hộp. Giá 1 \$ 501 hộp.
Bệnh lậu thời kỳ dương phát, thấy mủ nhiều, có khi lại thấy máu, sưng tức cường dương đau, đi đại đi tiểu một mớ vào thấy đau (periode aigue) dùng ngay nhẹ 2, 3, 4, hộp, nặng 6, 6, 7, hộp là khỏi rất hẳn: 0 \$ 50 một hộp.
Bệnh Giang lở loét quí đầu, nổi hạch phát mụn, hấp sốt, có người thấy chân tay mỗi mết, nổi mẩn đỏ dôm tịt. Dùng 1 lọ thuốc Giang 0 \$ 70 là khỏi. Năng 6, 7 hộp nhẹ 3, 4 hộp. (Các thuốc đều không có chất độc không công phạt, hại sinh dục hay sức khỏe, đàn bà có mang dùng cũng được. Xin cứ lại Bình-Hưng 67 phố cửa Nam Hanoi mà mua. Ở xa gửi thư về hoặc mandat xin đề: M. Bình-Hưng 67 rue Neyret Hanoi. Ai hỏi về các chứng bệnh xin phúc đáp danh sách thuốc sẽ biểu. Xin gửi theo timbre 0 \$ 05.
M. NGUYỄN-VĂN-SÁNG HÀ-ĐÔNG

CUỘC DIỄN BÁO

Cái túi khôn

Tiểu thuyết Thứ Bảy số 10 có đăng cái «túi khôn» của ông Đinh-xuân-Hội, là cái túi đựng những lời nói hay, việc làm giỏi của tiền nhân. Trên cái túi ấy, ông Hội đem phổ cái khôn riêng của ông trong lời «tiền dân» viết tại Bắc-cổ-viện Huế mùa thu năm canh ngọ.

«Núi bởi đâu mà cao? Tất có nhiều đất và đá chông-chất lại mới thành cao. Bề bởi đâu mà sâu? Tất có nhiều giòng nước thấu tập lại mới thành sâu. Người ta cũng vậy....»

Vậy ra, tại làm sao có nhiều ô-tô, anh có biết không? Tại người ta làm ra nhiều. Tại làm sao cây kia có nhiều quả? Ấy tại... tại nó có nhiều quả chứ sao!

Thật là chí lý hơn lý luận Phan-khôi, hơn cả lý luận lý Toét nữa. Cứ theo lối tư hồi, tư trả lời ấy thì giải quyết được cả vũ trụ. Cho nên ông Hội lại kết luận rằng:

— Dám chắc rằng, xem càng rộng, biết càng cao, tri thức ta, kiến văn ta, biết đâu không có ngày thành ra Thái-sơn, thượng-hải?

Cái đó thế thực chưa biết đâu. Nhưng có một điều chắc chắn rằng: Cái túi khôn của tiền nhân, ông đem thêm cái túi khôn của ông vào, đã hóa ra cái... túi đại.

Cứ chết đi

Báo Đông-pháp là một ông thầy luân lý hay dạy đời: ai bảo lơ dềnh dề cho nhà cháy? Ai bảo nuôi đũa ở không cần tuấn để nó ăn cắp? Độc giả, có ai mất cắp, cháy nhà, nghe báo ấy dạy thế hẳn cũng được mát lòng, hồi dạ.

Trong số báo 2709, bài «Bảo hộ cho hành khách», Đông-pháp viết:

— Các hãng ô-tô phải có bảo-hiêm, tuy có thiệt đôi chút, nhưng hành khách cũng được hơi yên tâm về nỗi không phải mất mạng tôi trong những khi gửi vào tay các bác tài...

Vậy từ nay, các hành khách cứ việc «yên tâm» mà chết — cứ chết đi, không mất mạng tôi đâu mà sợ. Cứ việc chết, vì chết rồi lại được linh bảo hiêm kia mà!

Truyện bò

TRONG câu truyện phiếm (T. B. T. V. số 5205) ông Bạch-diện (thư sinh) có thuật tả cái tình hình sinh hoạt của giống bò ở trong trại tỉnh Seattle bên Mỹ:

«... Mỗi ngày, sau bữa ăn thứ nhất, bò lại ung dung nghe họa nhạc. Giọng đàn êm-ái, dịu dàng, bò nghe cũng vui tai, khoái trí, rồi nằm phục xuống ngủ. Khi bò thức dậy, người ta lại đem máy chụp ảnh ra chớp lên trông cho bò xem. Những phim ảnh đem chớp đó đều thích hợp với tính bò: trên một cánh đồng lúa chín, một đàn bê nhảy, rên, nô, đùa, lại thêm có máy hát trợ hứng....»

Bò nghe âm nhạc với xem chớp bóng cũng chưa phải là một sự lạ. Sự lạ nhất là ông Bạch-diện tin thật như vậy, và xem ra ông khoái trí về sự đó cũng như bò khoái trí về xem chớp ảnh vậy.

Cụm hoa của báo LOA

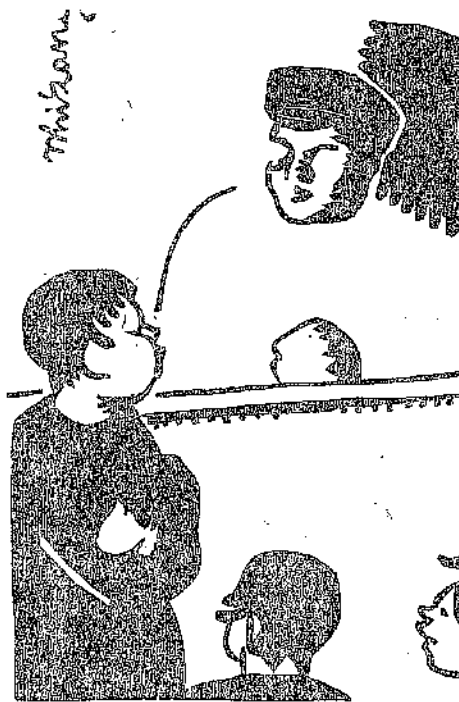
Báo LOA số 25 có đăng một bức ảnh ba người, dưới đề «Cụm hoa miền nam». Ba người trên bãi cỏ, một người nằm, hai người ngồi — ba người cùng mỉm cười, như sẽ hỏi: Chúng tôi có đẹp không các ngài?

Đẹp thì đẹp thật, có lẽ đẹp theo cái quan niệm của báo Loa. Nhưng không rõ ba người trong ảnh là ba người đàn ông hay ba người đàn bà? Có một điều chắc rằng, nếu ba người đó là đàn bà, thì giá họ đổi làm đàn ông còn hơn. Ba cái mặt như ba ông «ngoáo-ốp» để dọa trẻ con.

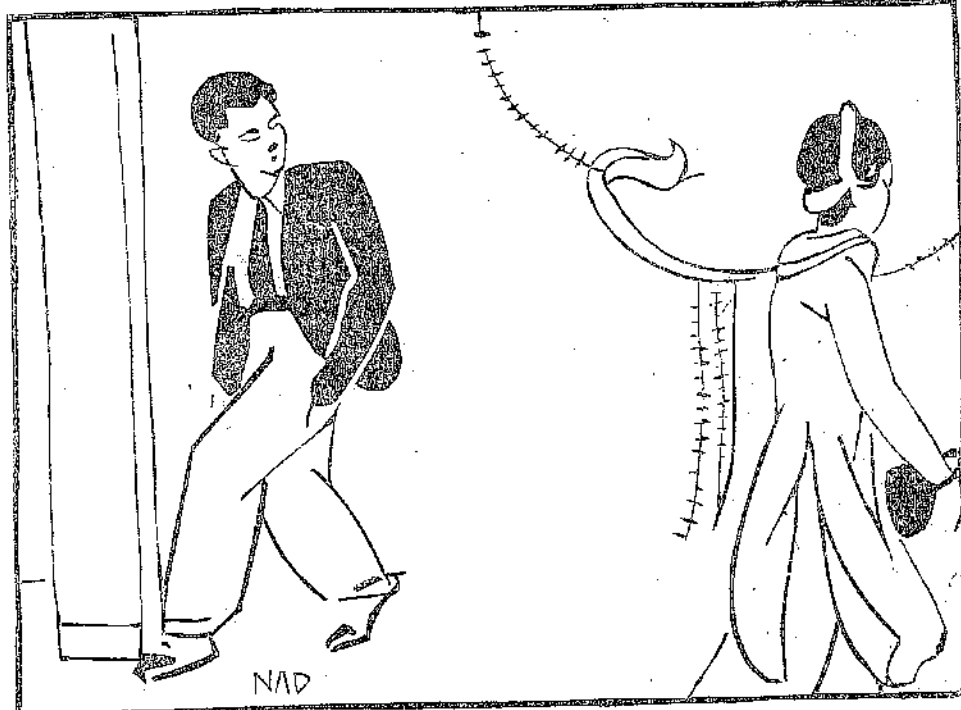
Tiếc thay độc giả báo Loa lại không phải trẻ con, mà họ cũng không cần ai dọa nạt. Họ chỉ lấy làm lạ, sao «cụm hoa» của Loa lại xấu xa đến thế được. Hay đây không phải «cụm hoa miền nam» mà lại là «cụm hoa... hoa....»

Chắc độc giả đã hiểu.

Thạch-lam

— Anh hãy kể một củ lao mà anh biết.
— Thưa Thầy củ lao đương dục ạ.

— Chà con người đầu mà đẹp thế! làm mình ngáy ngất...

(Tiếp theo)

Làm lành

TRONG ngót nửa tháng đầu làm phóng viên, tôi tỏ ra người rất chịu khó. Suốt ngày chạy trên các đường phố để nhặt tin cho nhà báo, rồi lại về tòa soạn «câu-từ», viết thành những bài có văn chương.

Người bạn dẫn tôi vào đó, thấy tôi vất vả, thường vẫn bảo:

— Anh đại lắm, tội gì phải khó nhọc như thế? Anh cứ ra sờ cằm, ra tòa án, mà xem những việc xảy ra là đủ, rồi cứ bịa thêm vào đó, ai có biết đấy là đâu? Hai giòng «lập-bô» về việc bắt sòng bạc cũng đủ cho mình viết bài dài rồi. Công chúng là những người thích xem tiêu thuyết thì cứ mỗi tin, mình làm thành một bài «đoán thiên tiêu thuyết nhỏ» có đầu có đuôi là vừa được lòng ông chủ, vừa được lòng mọi người...

Rồi anh ta lại đưa cho tôi xem mẫu văn có sẵn, tùy từng tin để thêm vào. Trong quyển sổ của anh lại có cả những «tin» không xảy ra bao giờ mà anh bịa ra để mỗi khi túng tin thì cho ra đăng báo.

Đó là một phương pháp tiện thực. Nhưng tôi không theo. Tôi không giỏi về việc bịa tin, mà khổ cho tôi hơn, tôi lại có lương tâm nhà nghề. Tôi muốn có những tin lạ, tin hay, và nhất quyết bỏ qua những cái gì tôi cho là độc giả không chú ý đến...

Nhờ có sự can thiệp đó, tôi được ông chủ báo gọi tôi là người không làm hết phận sự. Nghĩa là không nhặt được nhiều tin.

Một buổi sáng kia, tôi lang thang khắp Hà-nội, trong bụng mong gặp một việc án mạng ghê gớm xảy ra, nhưng dân Hà-nội hôm đó lại rất thuận-hòa với nhau để cho tôi tức.

Tôi nghĩ đến những lời cảm-đỗ của bạn đồng nghiệp và thấy siêu lòng. Tôi liền bước nhanh về tòa

LÊ-TA

soạn đề «bia» một ít bài cho xong truyện. Lúc tới nơi, gặp ông chủ báo, tôi chào ông ta một cách rất lễ-phép thì ông ta đáp lại tôi bằng một cái lườm. Rồi, bỏ tập tin vật đang cầm ở tay ông, ông gọi tôi lại mà bảo:

— Nhà báo hiện nay hết việc rồi. Ông có thể đưa những bài của ông cho báo khác.

Thấy tôi ngạc nhiên còn đứng đó, ông lại nói:

— Nghĩa là chúng tôi đã tìm được người thế chân ông. Người phóng viên mới này hiểu tôi hơn ông, chăm chỉ hơn ông, vẫn lại viết hay hơn nữa.

Tôi ở nhà báo bước ra, thấy đất dưới chân như sắp thụt xuống. Trong túi lúc ấy chỉ còn có ngót một hào, nhà trọ tôi ở trước, tôi cãi nhau với chủ nhà rồi bỏ, mà hàng cơm tôi mới đến trọ ít lâu nay, họ vẫn ngờ sự giàu có của tôi.

Tôi cố yên-ủi tôi rằng ông chủ báo kia là người soàng, không biết được tài của mình, thì cần gì phải làm với ông ấy nữa. Nhưng không có điều gì khác để yên-ủi cái nghèo khổ của mình lúc ấy.

Tôi đang lững thững bước, trong bụng buồn như người... không có một điều gì vui, và tuyệt vọng như người không có một tia hy vọng, bỗng trông thấy Bách Linh đi bên đường bên kia. Cứ chỉ thử nhất của tôi là chạy chạy đến ôm lấy anh ta. Nhưng chợt nghĩ lại... Nỗi mừng gặp bạn với lòng tự-ái đánh nhau một trận đả-đề trong ngót một phút đồng hồ.

Rồi không hiểu tại sao lòng tự-ái thua.

Tôi chạy đến gọi Linh thì thấy anh ta mừng cuống quít:

NGÀY 4 AOUT HÃY ĐÓN MUA SỐ 1 BÁO:

TÂN-VĂN

Chủ Nhon: Mlle TRẦN-THỊ-HIỆP — Chủ Nhiệm: PHAN-VĂN-THIỆT
20 trang của Việt-Dân cũ — Nhiều mục mới lạ — Nhiều bài đặc sắc về chánh trị thế giới — Điều tra xã hội — Nhiều hình — Đoàn thiên bay — Mỗi kỳ có BA BỘ TIỂU THUYẾT.

Có M.M. Đào-Trình-Nhất, Phạm-Văn-Điều, Lê-Trung-Nghĩa, Đông-Hồ, cụ Sào-Nam, Á-Nam, v. v. trợ giúp... Hãy mua thử mà coi một số.

Mỗi số 0\$10

Những người mua năm được nhiều món thưởng có giá trị

SI VOUS VOULEZ FAIRE DE

« L'AMI DE LA JE

BULLETIN PÉDAGOGIQUE PUBLIÉ PAR UNE RÉUNION DE PROFESS

ABONNE

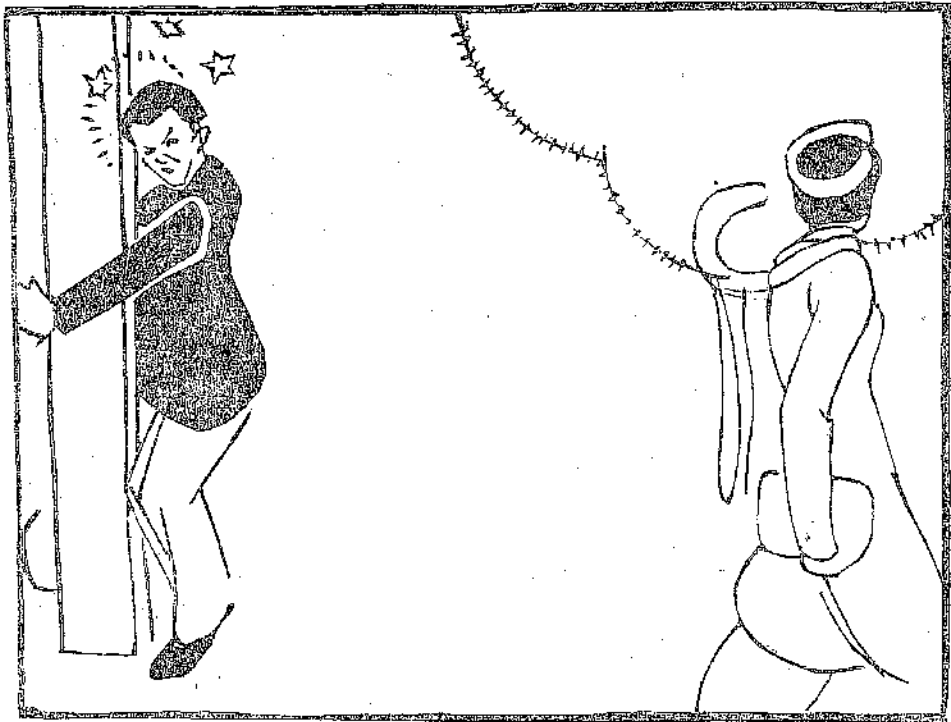
DIRECTION :

UN NUMÉRO SERA ENVOYÉ À TITR

Tout abonnement à P. A. J. S. année scolaire 1934-35 donne

Faules de Français Expliquées contre un

Petit Concours Amusant de l'A. J. S. Nos lecteurs trouveront

... Choáng váng cả người.

— Anh đừng ngại ngần chi hết. Tiền của tôi là tiền của anh. Anh hay nghĩ lời thôi như hồi nào làm tôi tức anh lắm.

— Là vì lòng tự-ái của tôi tưởng anh khinh tôi... Trong tình bạn bè bao giờ cũng thế, truyện tiền nong là một truyện khốn nạn.

— Phải, khốn nạn lắm. Sau khi năm hào chỉ của Linh đã thành hình phở tái, thịt sáo và bánh tây chui vào bụng chúng tôi rồi, và sau khi tìm các tiếng không tốt để rửa truyện tiền nong trong tình bạn, chúng tôi vui vẻ ra phố.

Linh, mà sự tiêu hóa làm cho sưng sượng, đến đứng ngắm các đồ vàng bạc ở những cửa hàng nữ trang và hứa rằng sẽ mua rất nhiều hạt soàn với nhân ngọc để tặng tình nhân — nếu anh có tiền và nhất là có tình nhân.

Tôi thì tôi ôn-hòa về sự ước mong hơn. Tôi chỉ muốn có cái nhà gác ba tầng kia, chúng tôi sẽ ở một tầng, còn hai tầng làm bảo quản, rồi cho Linh làm chủ bút. Tôi sẽ mở rộng cửa cho những người đã đọc tám pho sách lớn về nghề báo như tôi, sẽ cho họ viết những tin nhanh nhẹn, vắn tắt, không văn chương, nhưng không than thở — và nhất là không bao giờ tôi đuổi một người phóng viên như tôi.

Sự lo tính đến hậu-lai khiến tôi lo tính đến cái hậu-lai gần hơn : là bữa ăn chiều hôm ấy.

Tôi lo ngại hỏi hỏi Linh : — Ngươi ! anh còn năm hào tiêu cả rồi... mà lúc này đã từ chức ăn cơm tháng với ông chủ nhà... Thế thì chiều nay, ăn gì ?

— Ăn cái gì ! tôi đã có phép.

Cái phép ấy, Linh đựng trong hòm. Nhưng lúc về nhà lục hòm tìm thì Linh chau mày, rồi lắc đầu, lo ngại hiện ra nét mặt :

— Quái ! tờ giấy bạc một đồng tôi để trong này cũng đi đâu mất rồi ?

— Sao anh không để cẩn thận một chút ? Sao không bỏ vào ví mà giữ ?

— Tôi đã bảo, túi tôi nó khô tính lắm, không cho tiền bạc ở trọ lâu bao giờ.

— Chắc có đũa ăn cắp...

— Không thể có ăn cắp được. Nhà này có ông chủ nhà, ông ta mà biết tôi có xu là đòi thẳng tay, không cần phải ăn cắp nữa. Còn thẳng nhỏ, tôi biết nó thực-thà lắm.

— Sao anh biết nó thực-thà ?

— Vì tôi thường đánh rơi tiền, lúc một vài xu, lúc năm xu, lúc một hào, nó nhặt được đều đem trả.

— Nó trả một vài xu để đợi anh đánh rơi một vài đồng. Mà bởi anh không đánh rơi thì nó lấy chứ sao ?

Linh không nghe tôi. Khi anh tin điều gì, thì yên trí tin điều đó.

Gọi thẳng nhỏ nhà ngoài hỏi thì nó nói rằng không biết là Linh có tiền, mà cũng không ngờ Linh để tiền trong hòm.

— Vả lại, nếu nó lấy thì nó đã trốn mất, chứ khi nào dám ở đây. — Linh nói rồi, không nhắc tới truyện ấy nữa.

(còn nữa)

LÊ-TA

TÚ MỜ TRẢ LỜI THÔNG-PHONG

Số Phong-hóa ngày mồng ba, tháng tám,

Tôi có bài thơ « Quan phán đạo Sầm-son ».

Cũng tưởng rằng mách quế, truyện bông lon,

Ngờ đâu đến nỗi gây oan, tác họa.

Đề các bác bị bà đầm bắt vạ,

Tức, gửi lời trách quả tì lung.

Rõ thực là cái sây nầy cái ung

Thành lớn truyện, các anh hùng làm

nạn.

Cả đến bác, bác cũng gửi thơ oán than,

Làm cho tôi ngao-ngán cả lòng.

Bác ơi, chẳng qua là câu truyện giữa

khoảng trung,

Các bà chị khéo đề chừng bắt bóng.

Có tật giật mình, các bác mới ngay

rầu, cũng hợm,

Đành bó tay, hòng mua chuộc bụng

khoan-từ.

Vật trụ chẳng được các bác vật nhà sư,

Oán thẳng Tú, thực quả u phi-lý...

Sách có chữ rằng : « Tiền trách kỹ,

Hậu trách nhân », nên ngâm nghĩ, bác

ơi !

Song, tuy rằng cơ sự đã rồi,

Tôi cũng bỏ-chính một đôi lời phân

tỏ.

Rằng : « Các quan phán nói trong bài

thơ nọ,

Không phải các ngài làm cùng số bác

Thông-Phong ».

Họa chăng, các bác hài lòng...

Tú Mờ.

Thảo nào ở Hanoi họ bảo có đỡ rắng há

Linh bảo nhỏ tôi :

— Tôi còn thiếu của chủ trọ tám đồng bạc cơm tháng này... Anh... anh có xu không ?

Tôi lại thú thực một lần thứ ba :

— Xu thì có, nhưng chỉ đủ để ăn một bữa phở thôi.

— Thôi cũng được, anh về với tôi bây giờ, thì anh sẽ làm người đảm bảo cho tôi chịu tiền lão chủ trọ, vì lão biết anh là người ngăn nắp hơn tôi...

Lại ở chung

Về đến chỗ trọ là chỗ ở của cũ chúng tôi ở phố hàng Bông. Linh tươi cười bảo cho ông chủ nhà rằng anh ta giàu lắm rồi. Ông chủ lại tươi cười hơn Linh.

— Nhưng cuối tháng này thì tôi sẽ trả cụ đủ cả các món.

Câu nói đó có cái phép huyền bí làm cho ông chủ hết tươi cười.

Một chốc, Linh hỏi tôi :

— Anh ăn cơm sáng chưa ?

— Tôi cũng loan hỏi anh thế.

Bốn mắt long lanh với hai cái miệng nuốt nước bọt ừng ực trả lời thay chúng tôi.

— Thế thì tôi phải thiết tối một bữa tiệc để mừng anh trở lại mới được.

Nói rồi, Linh đi mở hòm lấy tiền.

— Tôi có tiền không dám để trong người, vì đem đi thì thế nào cũng nường hết trong hàng sách.

Bỗng Linh ngạc nhiên :

— Quái ! mình có hơn một đồng bạc hào trong này... từ sáng đến giờ chưa tiêu gì, mà đi đâu mất tám hào ?

— Hòm anh có khóa không ?

— Không.

— Hay là có người ăn cắp ?

— Không. Có nhẽ tôi tiên gì rồi quên đó thôi. Thường vẫn thế luôn. Tôi tiêu gì cũng không nhớ được nữa.

Thôi, còn năm hào, ta đi cao-lâu đi.

Trong lúc ăn uống, Linh bảo tôi rằng từ nay tôi lại giữ việc tiêu pha hộ anh, và cũng nhan lại tiết kiệm như trước.

Anh nói :

— Anh nghĩ phải đó. Thôi, giờ anh lại về ở với tôi như xưa, tôi không bắt anh học như trước nữa đâu. Mà anh muốn thì tôi sẽ tìm việc cho. Tôi đang đi thu xếp mấy việc cần, nhưng gặp anh đây, tôi mặc kệ chúng nó.

Mấy việc cần đó là việc đi vay chỗ nợ, trả chỗ kia. Linh vắng tôi, tiêu pha không tính toán như trước nữa.

Bởi thế, theo thói quen của anh chàng con trai bất tử ấy, tiền ở trong túi năm không nóng chỗ bao giờ.

M B A O

— Anh không giận tôi nữa chứ ?

— Còn anh, anh có giận tôi không ?

Linh nghĩ một lát rồi trả lời :

— Có. Nhưng khi tôi nghĩ rằng anh là đồ tôi thì hết giận ngay.

— Thế nghĩa là...

— Nghĩa là bao giờ tôi cũng quên anh. Anh bỏ tôi mà đi, tôi chắc cũng vì tôi không được tử tế với anh như tôi tưởng... Nhưng tôi vẫn tử tế lắm... Còn anh, có lẽ anh cho tôi cậy có tiền nuôi được anh, nên khinh anh. Tôi có ý tìm anh, nhưng anh chồn đầu kín thế ?

— Tôi ở hàng Bạc.

— Giàu nhỉ ! ở hàng Bạc hẳn lắm tiền ?

— Ồi thờ dài !

— Nhưng tôi không ở đấy nữa !

— Sao vậy ?

— Vì tôi cãi nhau với lão chủ trọ, hẳn khinh nghề làm báo của chúng mình.

Linh nghe nói yên lặng bắt tay tôi mọi cái. Anh hỏi tôi làm gì mà sống được bấy lâu nay. Tôi xấu hổ, nhưng cũng thú thực là « làm báo ».

— Ồi lão chủ đó, tôi đã biết ! Chúng tôi vẫn gọi là nhà luân lý nửa mùa.

Tôi lại thú thực với Linh rằng tôi mới « từ chức » xong. Linh lại bắt tay tôi :

— Anh nghĩ phải đó. Thôi, giờ anh lại về ở với tôi như xưa, tôi không bắt anh học như trước nữa đâu. Mà anh muốn thì tôi sẽ tìm việc cho. Tôi đang đi thu xếp mấy việc cần, nhưng gặp anh đây, tôi mặc kệ chúng nó.

Mấy việc cần đó là việc đi vay chỗ nợ, trả chỗ kia. Linh vắng tôi, tiêu pha không tính toán như trước nữa.

Bởi thế, theo thói quen của anh chàng con trai bất tử ấy, tiền ở trong túi năm không nóng chỗ bao giờ.

LES PROGRÈS EN FRANÇAIS. LISEZ :
ESSE STUDIEUSE
 USAGE DES ÉLÈVES DU CYCLE PRIMAIRE ET PRIMAIRE SUPÉRIEUR
 un an : 1p.80
 rue Beauchamp, Hanoi
 ENSEIGNEMENT SUR SIMPLE DEMANDE
 une des trois brochures : La Description, le Français N° 1, les
 poste de Cinq Cents pour l'affranchissement.
 letin A. J. S. N° 95 (n° du 21 août 1934) le résultat de ce concours.

RAYONS X
 Ai đau phổi, ho lao, ho lâu ngày. Ai đau dạ dày, đau gan, đau thận, đau
 xương. Ai muốn rõ căn nguyên bệnh các phủ tạng trong thân thể, nên đến :
 Phòng thăm bệnh Bác-sỹ LUYỆN | Phòng thăm bệnh Bác-sỹ CHUÔNG
 8, rue de la Citadelle, GIẤY SỐ: 304 | 167, Ed Henri d'Orléans, GIẤY SỐ: 772
 Phố Đường-thành sau phố Xe-diều | Đầu Ngõ Trạm-mới
 Soi điện hoặc chụp ảnh bằng điện-quang
 Hai Bác-sỹ cùng xem bệnh và chiếu điện, vậy đến bên nào cũng được
 Hai Bác-sỹ LUYỆN và CHUÔNG mời mở
NHÀ HỘ-SINH VÀ ĐƯƠNG-BỆNH
 Tại 167, Boulevard Henri d'Orléans; (Ngõ Trạm mới) — HANOI
 (Phòng thăm bệnh của Bác-sỹ CHUÔNG cũng ở đây)

ĐOÀN MÀU GIÒ

XÃ-HỘI TIỂU-THUYẾT

II

CHƯƠNG chăm chăm nhìn lửa cháy trong lò sưởi, ngồi chờ. Cảm động, chàng đang tìm cách nào tránh được hay giấu được sự cảm-dộng biểu lộ ra trên nét mặt. Vì, đoán chắc rằng người đàn bà đến chơi khuya như thế chỉ có thể là Tuyết, Chương cảm thấy hai tình tình đột nhiên hiện ra trong tâm hồn: tình yêu thương rào rạt và lòng căm giận giữ dội. Sự dịu-dàng của hơi than hồng ấm-áp, giữa cảnh đêm đông mưa phùn, gió lạnh, như ôm ấp lấy trái tim khô héo của chàng mà thì thầm âu-yếm dục chàng yêu. Song sau hai năm cách biệt, những sự lừa dối với bao nhiêu kỷ niệm đau đớn còn sừng sục soi ở trong lòng.

Một lúc lâu, vẫn không thấy vú già trở về. Chương sốt ruột quay đầu lại, định cất tiếng gọi, thì, kinh ngạc xiết bao, in lên màu xanh cánh cửa hé mở, một người đàn bà run lẩy bẩy trong cái áo nhiều dải màu « cặn rượu đỏ ». Chương biết thừa rằng đó là Tuyết, song cũng vờ đứng dậy nói:

— Mời bà ngồi chơi. Thưa bà muốn hỏi tôi điều gì?

Chương vẫn tưởng Tuyết lại sẽ vui vẻ cười khảnh khách như xưa và sẽ đem hết những truyện bịa đặt ra kể cho chàng nghe. Nhưng không, Tuyết cúi mặt nhìn xuống, như hề bàng, xấu hổ, như hối hận, sợ hãi. Cái vui khinh bạc ngày xưa không còn nữa. Lòng trắc ẩn bỗng bị xúc động, Chương chẳng giữ nổi mãi được vẻ lãnh đạm, sẽ gọi:

Xem P. M. từ số 89

— Tuyết! Tuyết!

Từ từ, Tuyết ngừng mặt. Chương giạt mình, dương cặp mắt ngạc nhiên đăm đăm nhìn. Xa cách nhau có hai năm mà chàng thấy Tuyết như già đi đến mười tuổi. Cặp mắt sặc sảo,

long lanh, nay đã mờ, đã sạm như mất hết tinh thần, chôn trong hai cái quầng đen sâu hoắm. Lớp phấn không đủ dày để che đi má hóp và những nếp nhăn trên trán. Màu son thắm bôi trên môi càng làm rõ rệt nổi điều linh của bộ mặt nhợt nhạt, xanh xao. Cái nhan sắc diễm lệ thủa xưa đã tàn tạ như đóa hoa rã rời sau những ngày mưa gió.

Chương không ngờ, thực Chương không ngờ rằng cái đời trụy lạc đưa con người tới cõi già mau chóng đến như thế. Thốt nhiên hiện ra trước mắt Chương những cảnh tượng ghê gớm, những hình ảnh các

gái giang hồ bán vui trong một đêm qua... Lòng trắc ẩn đối với Tuyết đổi ngay ra lòng khinh bỉ, và mấy phút trước, chàng nóng nảy muốn gặp mặt Tuyết bao nhiêu thì bây giờ chàng sốt sắng muốn tránh mặt Tuyết bấy nhiêu. Có sắc đẹp thì mới có thể khiến được kẻ giận mình tha thứ. Nếu không thì van lơn cũng là vô ích. Có lẽ biết thế chẳng, nên khi thấy Chương cau mày tỏ ý khó chịu, Tuyết chỉ yên lặng cúi đầu đứng đợi.

— Có còn đến đây làm gì?

Tuyết quay lại đóng cửa, vì luồng gió lạnh lọt qua làm cho nàng rét buốt đến xương. Tưởng đó là một cử chỉ tự do thương có của Tuyết, Chương cười nhạt ngồi xuống ghế, không thêm hỏi nữa.

Lúc ấy, vú già ở dưới nhà đi lên để cất cốc và chén vào tủ bát đĩa. Chương sẽ bắt hàm nói:

— Vú hỏi xem có ấy muốn cái gì?

Tuyết chùng cho đó là một cách đối đãi quá khiếm nhã, trợn mắt căm tức nhìn Chương, rồi lặng lẽ mở cửa đi ra. Nhưng vì người yếu và đói quá, Tuyết suy nghĩ ngả sức xuống, phải vịn lấy cánh cửa. Bây giờ vú già mới nhận được mặt Tuyết:

— Ô kia, bà mà ban nãy con không biết.

Hai hàm răng đập vào nhau lập cập, Tuyết vừa thò, vừa nói:

— Vú làm phúc... cho tôi... xin một chén nước nóng.

— Nhưng bà đứng đây có gió. Vào trong này, con đóng cửa cho đỡ lạnh.

Miệng nói, tay giắt Tuyết vào, rồi đóng cửa lại.

của KHÁI-HƯNG và NHẬT-LINH

Cách cử chỉ của vú già làm cho Chương sinh ngượng. Chàng lại gần, hỏi Tuyết:

— Có việc gì không?

Giọng từ tốn, Tuyết sẽ đáp:

— Cảm ơn ông... em có sao đâu.

Thấy Tuyết gầy gò trong bộ quần áo rộng thùng thình và rét run đùng đùng không được vững, Chương thương hại bảo vú già giặt nắng lại đồ bên lò sưởi, rồi ôn tồn hỏi:

— Tuyết lạnh lắm phải không?

— Vâng.

— Tuyết ốm?

— Vâng.

Vừa trả lời, Tuyết vừa lúng túng giấu chỗ rách ở khuỷu tay, e - lệ khép hai tà áo lại để cố che những lỗ thủng của một ống quần lĩnh thắm đã bạc màu. Nhưng quá chậm rồi, Chương đưa mắt đã liếc thấy mấy vết trắng tròn ở chiếc quần lót lộ ra.

— Quần áo Tuyết ướt cả, Tuyết có thay quần áo không?

— Cảm ơn ông. Em ngồi sưởi một tí sẽ ráo ngay.

— Trông Tuyết có dáng mệt nhọc lắm. Tuyết cần nghỉ một lát.

Một nụ cười đau đớn nở trên cặp môi Tuyết:

— Vâng, quả thực em đến đây cũng chỉ định xin ngủ nhờ nhà ông một đêm, nhưng sợ không tiện, nên em chưa dám ngủ lời.

Chương vụt nghĩ đến tình cảnh kẻ khốn nạn, không cửa, không nhà lang thang, lặn lội bên con đường đầy mưa gió, giữa lúc mọi người vui vẻ đón chào xuân. Quay lại, chàng bảo vú già:

BÀI HÁT MỪNG BẮC-KỲ NAM-TỬU

Ta về, ta tắm ao ta, Ao ta tắm mát rượu nhà uống ngon
Nghỉ ngơi sống cạn đá mòn. Ai hay quốc-túy lại còn có nay

Nam nhân, nam-tửu

Người Annam nay uống rượu annam.

Thật tha hồ cất chén với tri-âm,

Bổ nhờ vụng thương thắm bao những lúc.

Chát gạo có say không nhức óc,

Hơi men cùng nhấp lại mềm môi.

Trái tang thương non nước đầy voi;

Còn chút đó cuộc đời chưa đáng chán.

Rót đầy chén, uống chơi cho cạn,

Họ nhà Tiên, nào những bạn Lưu-linh.

Yêu nhau một hợp cũng tình.

TÂN-ĐÀ NGUYỄN-KHẮC-HIỆU

Công-ty vừa nhận được bài hát trên này của nhà thi-sĩ Tân-đà gửi mừng. Vậy xin cô nhờ chân-trọng cảm ơn soạn-giả và đăng để quốc-dân đồng lăm.

CÔNG-TY RƯỢU VĂN-BIỆN lại cáo

ĐÀN BÀ VƯỢT BÈ

Đàn bà khi sinh đẻ là lúc nguy hiểm đệ nhất, nhiều người sinh đẻ khó khăn, hoặc sau khi sinh đẻ xảy ra nhiều sự nguy hiểm, nhất là những người đẻ con-so lại càng lo ngại lắm. Muốn tránh khỏi những sự nguy hiểm và bảo thủ cho được mẹ tròn con vuông, con cái được mạnh khỏe vô-sự, thì sắp đến ngày sinh đẻ, nên mua phòng 2 thứ thuốc: «SẢN-HẬU BỒI-BỔ số 58» và thuốc «SẢN-HẬU ĐIỀU-NHIỆP số 106» mỗi chai đều giá 1\$00. Khi sắp đẻ nên dùng thứ thuốc Sản-hậu bồi-bổ cho đẻ sinh đẻ, cho rau chóng ra, khi đẻ rồi nên uống nhiều để chực hết ứ huyết, cho mạch máu chạy mạnh, tăng sức khỏe, cứng gân cốt, và dùng thuốc Sản-hậu điều-nhiệp để bồi bổ khí-huyết, sinh nhiều máu, chóng mạnh khỏe, chóng tiêu hóa, tránh khỏi các bệnh hậu-sản, bán tại nhà thuốc NAM-THIỆN ĐƯỜNG, 45 Phố PHÚC-KIẾN HANOI, hiệu Mai-Linh, 62 Cầu-đất Hải-phong, nhà số 140 phố Khách Nam-Định, Phúc-hưng-Long Thanh-Hóa, Vĩnh-hưng-Tường Vinh, Vĩnh-trương Huế, Hoàng-Tá Quỳnh-nơn, Mộng-Lương Nha-trang, Trần-Cánh Quảng-ngãi, Lê-nam-Hưng Phan-thiết, Thanh-Thanh, 38 Pellerin Saigon và đại-lý khắp các tỉnh xứ Đông Pháp.

— Vú lấy cái màn ren mắc ở buồng bên cho bà ấy nghỉ. Rồi lên nhà, mở tủ lấy cái chăn chiên. Còn gối thì lấy một cái gối ở giường tôi ấy. Giường tôi vẫn có một đôi gối đấy.

Tuyết cúi gằm mặt, không dám nhìn lên. Trong hai năm ở lại một mình, Chương vẫn còn để y nguyên đôi gối bên cạnh nhau. Mà cái tình chu-đáo của Chương ngày xưa nàng rất ghét, ngày nay chỉ làm cho nàng cảm-động.

Hai người yên lặng ngồi nghe tiếng củi nổ, và vẫn mơ mộng nhìn ngọn lửa cháy lom-dom trong lò....

— Anh có nước nóng đây chứ ? (Lần đầu, Tuyết gọi Chương là anh. Có lẽ Tuyết ngấm nghĩ thấy chữ ông không được tự nhiên).

— Có... Nhưng có cứ ngồi đây mà sưởi đề tôi lấy cho.

Rồi Chương đứng dậy sang bàn ăn rót một cốc nước chè nu đưa cho Tuyết.

— Cảm ơn anh.

Tuyết uống một hơi cạn cốc nước đấy.

— Có khát lắm nhỉ. Có uống nữa, tôi rót ?

— Cảm ơn anh. Em xin đủ.

— Chắc Tuyết đói ?

Sợ làm phật lòng Tuyết, Chương nói chữa :

— Vì về mùa rét, ăn đến chóng đói.

— Thưa anh không, em vừa ăn cơm xong.

Thực ra, từ chiều hôm qua, — từ lúc ta bắt đầu nghĩ đến bữa ăn của người chết cũng như bữa ăn của người sống, — Tuyết chẳng có một hột cơm trong dạ đấy.

Mười phút sau, khi Tuyết vừa hơi hoàn hồn, vú già vào nói đã mắc màn ở cái giường buồng cầu thang và mời Tuyết đi nghỉ. Thong thả, Tuyết đứng dậy, xin phép Chương sang buồng bên.

— Quần áo cô hãy còn ướt, cô có muốn thay không ?

Tuyết ngơ ngác nhìn Chương, cho câu chàng nói là một câu mai-mĩa chua cay. Nhưng ngấm nhiên, Chương bảo vú già :

— Vú lên gác mở tủ lấy bộ quần áo ngủ của bà ấy xuống cho bà ấy thay, bộ quần áo lụa mà tôi để ở ngăn dưới cùng ấy.

Tuyết thồn thừ, tra hai hàng lệ. Sau hai năm, những quần áo nàng để lại khi ra đi, chàng còn giữ gìn cẩn thận. Nàng nghĩ thầm : « Nếu ta biết chàng yêu ta đến thế, thì giá ta đừng đến nhà chàng có hơn không. Chàng sẽ mãi mãi tưởng ta còn đẹp và sẽ mãi mãi sống với cái hình ảnh không già của ta. Nhưng nay chàng đã trông thấy ta rồi, thì từ đây, ta sẽ không còn chiếm được một chỗ con-con trong tâm hồn chàng nữa. »

Chương vờ đứng dậy rót nước uống : vì chàng không muốn để cho Tuyết biết chàng cảm-động.....

III

Một giờ sau, Tuyết vẫn băn khoăn không sao ngủ được, dù thân thể Tuyết mệt nhọc, đau đơn như dần.

Ở buồng bên, ngọn đèn điện dưới cái chụp lụa đỏ, vẫn chiếu ánh sáng lò mớ, ử rử. Tuy không nghe thấy tiếng động nhỏ, mà Tuyết cũng đoán rằng Chương còn thức, và đang ngồi nguyên chỗ cũ ở bên lò sưởi.

Se sẽ Tuyết trở dậy, hé cửa nhòm sang : Quả nhiên, Chương vẫn ngồi trong chiếc ghế bành, hai bàn tay óm đầu nghĩ ngợi. Rón rón, nàng ại gần. Lửa trong lò đã tắt và than đã hầu tàn.

Tuyết ngồi xuống, se sẽ bỏ thêm củi vào lò, rồi lại bỏ giấy vụn lấy mấy cái phong bì cũ nhòm lửa.

Nghe tiếng động, Chương mở mắt trông thấy Tuyết, liền hỏi :

— Tuyết chưa ngủ ?

— Khuya rồi, mời anh cũng đi nghỉ thôi.

— Được, mặc tôi. Tuyết cứ đi ngủ đi.

Ngập ngừng, Tuyết nói :

— Anh tha tội cho em.

Chương không trả lời, yên lặng nhìn lửa cháy.

Thưa anh, em chả đáng được anh giận.... Em chỉ đáng để anh khinh-bí mà thôi.

Chương vẫn không trả lời, nét mặt thân nhiên lạnh lùng. Tuyết ngưng nghĩ, nói lảng sang truyện khác :

— Những bát thủy tiên anh gọi khéo nhỉ ?

Chương đáp lại câu khen ngợi

— Không có chỗ trọ ?

— Không có chỗ trọ. Ngày tết, ai người ta thêm chửa....

Chương đứng dậy, nhường ghế cho Tuyết :

— Em ngồi cái ghế này có nệm êm và ấm hơn.

Lần đầu, Chương âu yếm gọi Tuyết là em, khiến Tuyết vừa cảm-động tấm lòng trắc ẩn của Chương, vừa tủi cực tấm thân như nhuốc của mình, bưng mặt khóc nức nở.. Gãy sọp trong bộ « pyjamas » rộng lưng thụng, Tuyết giống như đứa bù-đin trong vườn dưa.

Rồi sụt sùi, Tuyết kể cho Chương nghe cái đời khổ nạn trong ba tháng gần đây.

Đã ba tháng, Tuyết ốm, Tuyết ho. Người càng ngày càng gầy, càng yếu, nhan sắc một ngày một phai. Buổi đầu, Tuyết còn giọng, nay đi chơi với người này, mai vui thú với người kia. Nhưng sau không sao kham nổi, mà cũng chẳng ai còn yêu chuộng được mình, Tuyết đến ở nhờ nhà một người chị em bạn, tà người mà xưa kia Tuyết vẫn thường giúp đỡ.

Gần hai tháng trời, Tuyết cùng người ấy chia nhau gian phòng chật hẹp. Người ấy cũng chẳng giàu có gì mà có tiền thuốc thang cho Tuyết. Giúp cho một ngày hai bữa cơm cũng đã là quá lắm rồi.

Sáng hôm qua, chẳng biết vì muốn lánh xa Tuyết, hay vì lý tài quân bách, người bạn về quê ăn tết, giao trả lại gian phòng cho nhà chủ.

Tuyết, bệnh đã bớt, giọng bỏ ra đi, lang thang trên vệ hè thành phố, dưới mưa phùn, gió lạnh, để cố tìm một người bạn....

Nhưng, than ôi ! một cô gái giang hồ hết duyên thì làm gì còn có bạn !

Vì thế, từ hôm qua tới nay, không một hột cơm trong bụng, không một chút hy vọng trong lòng, Tuyết đi, Tuyết đi tới nơi vô định.

Giọng đầy nước mắt, Chương ngắt lời :

— Thế hôm qua, em ngủ ở đâu ?

— Trong vườn Bách-thú.

— Khốn nạn !... Nhưng sao em không đến ngay đây ?

— Em xấu hổ... em không dám đến...

Trước lò lửa, hai cặp mắt nhìn nhau, nhỏ lụy.

(Còn nữa)

Khái-Hưng và Nhất-Linh

THUỐC TRỊ BA CHỨNG ĐAU BỤNG

ĐA - DÀY, PHÒNG - TÍCH, KINH - NIÊN

1) Đau tức giữa ngực, lại chồi qua sau vai, rồi đau lên xương ngang thắt lưng; ợ hơi lên cổ có khi ợ cả ra nước chua; có khi đau quá nôn cả đồ ăn ra nữa; đau như thế gọi là đau đa dày (đau bao tử).

2) Đau bụng trên hay bụng dưới, cơn đau rất dữ dội; hễ ợ hay đánh trung tiện thì đỡ đau; cách mấy ngày hoặc một tháng đau một lần; đau như thế gọi là đau bụng kinh niên.

3) Đau chồi chồi trong bụng ngày đau ngày không; ngày muốn ăn, ngày không muốn ăn, ợ lửng thất thường; sắc mặt vàng vọt hay bụng beo, da bụng đầy bì bịch; đau như thế gọi là đau bụng phòng tích.

Ái mắc phải, hãy viết thư kể chứng bệnh thật rõ, gửi cho bản hiệu sẽ, gửi thuốc bằng cách lịch-hóa giao ngân.

Thư từ và mandat đề :

NGUYỄN-NGỌC-AM, chủ hiệu: ĐIỀU-NGUYỄN ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG

121 hàng Bông (cửa quyền) HANOI

SỮA NESTLÉ HIỆU CON CHIM

SỨC KHỎE CỦA TRẺ CON BAO THẦU CHO CHÍNH PHỦ PHÁP

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh và các nhà thương binh, v. v. ở Trung-kỳ, Bắc-kỳ và Cao-mên

Những việc chính cần biết trong tuần lễ

QUANE VỤ BẠC GIẤ HÒA BÌNH

Ông Đinh công Huy và ông Đinh công Nhiếp đổ tội lẫn cho nhau

Trước phòng dự thẩm Hòa-bình, ông Đinh-Công-Huy khai rằng ông Kong có ý làm giấy bạc giả, nên tước dây máy in đã mang thợ và máy móc lên Kê-sơn giao cho ông Nhiếp đứng chủ trương.

Giấy bạc giả của công-ty Rong-Nhiếp không giống giấy bạc thực chút nào, nên không lưu hành được.

Ông Nhiếp không muốn ưỡng cổng trong mấy tháng, nên mang việc này tố cáo với quan sứ Hòa-bình và vụ cáo cho mình (Huy) vì hai lẽ: lập công với Chính phủ để chóng được bỏ, vì Nhiếp hiện đương phải nghỉ giả hạn -- làm cho Huy tù tội để chiếm địa-vị của Huy ở dân Mương -- lẽ nữa là hai người vẫn thù hằn nhau vì đã có lần kiện nhau.

Đem đối chứng hai người, ông Nhiếp vẫn một mực khai là ông Huy đứng chủ trương.

Thêm ba người nữa đã bị bắt, trong số đó có Nguyễn-văn-Du (Nam-dinh) giữ một địa vị quan trọng trong vụ giấy bạc giả Hòa-bình.

Một tổ làm hào giả ở bãi thuốc lá

Hanoi -- Một nơi đúc hào giả ở bãi thuốc lá, ngoài bờ đê Yên-phụ bị khám phá hôm 11-8. Trong nhà có đủ các đồ đạc làm hào giả và nhiều đồng 0\$20 hào giả làm xong rồi.

6 người đã bị bắt là Cận, Cận giữ việc đúc, Phình, Thị-Đặng, vợ Năm, Tý mang lưu hành. 5 người quán làng Mùn-cầu, phủ Ân-thị (H. Y) và một người ở làng Đông-trác, huyện Thanh-tri (H. Đ.)

Cháy mất hơn 30 nóc nhà tại phố Mỹ-lâm

Gia-lâm. -- 11 giờ đêm hôm 7-8, tại phố Mỹ-lâm có xảy ra một nạn hỏa tai rất lớn. Sở cảnh cho vòi rồng đến cứu, nhưng chẳng may vòi rồng bị tắc. Cầu cứu sở cảnh sát Hanoi, nhưng khi vòi rồng Hanoi -- hai giờ sau, nghĩa là một giờ đêm -- sang tới nơi đã quá muộn, lửa đã tàn rồi.

Kết quả, hơn 30 nóc nhà là bị cháy thiệt hại tới trên nghìn đồng và trên 100 người không có chỗ trú.

Trần thiện Căn, tùy phái sở Kho bạc ăn hối lộ tới trên vạn đồng

Haiduong -- T. T. Căn, tùy phái sở kho bạc, trong ngoài 10 năm nay, đã ăn chặn tiền thuế của vợ các người lính tổng chinh chết trận bởi Âu-chiến năm 1914. Căn điều đình với họ lấy 2/3 số tiền ấy.

Nghe dân số tiền ăn chặn có tới trên một vạn đồng. Cầu đã bị bắt hôm 8-8.

Một người đàn bà Pháp đi lừa

Saigon -- Một người đàn bà Pháp tên là B. . giữ việc coi máy điện thoại ở nhà bưu-điện bị cách chức, đã mạo một quyền sở đề đi quyền trong chân thành và thu nạp được một số tiền lớn.

Bị bắt quả tang, bà B. . đã thú nhận và bị tổng giam để chờ xét xử.

Ái-nữ ông B. Q. Chiêu đấu y khoa bác-sĩ

Saigon. -- Cô Henriette Bùi, ái-nữ ông B. Q. Chiêu, mới đậu Y-khoa bác-sĩ, -- bài luận án của cô được phê ưu hạng. Cô chuyên về khoa bảo sinh và bệnh riêng của phụ-nữ.

Một nữ luật sư Việt-Nam

Saigon -- Theo Đ. N. N., cô Ngô-thị-Diệm, nữ du học sinh Việt-Nam ở Pháp vừa đậu Luật khoa cử nhân và hiện đã làm luật sư ở Montpellier.

Chữa bệnh dịch hạch bằng bèo Nhật-bản

Theo ông Nguyễn-ngọc-Công, thầy thuốc Annam ở Thủ-đức, thì bệnh dịch hạch có thể chữa bằng bèo Nhật bản được:

lấy lá non già nhỏ vắt lấy độ tách cả phè cho uống, bã đắp vào chỗ có hạch, không bao lâu sẽ tan. Phương thuốc này lâu nay đã cứu được nhiều người rồi.

Ông B. Q. Chiêu về nước

Saigon -- ông B. Q. Chiêu, đại biểu Nam kỳ tại thượng Hội-đồng thuộc-địa đã về tới Saigon hôm 3 8 Có nhiều thân thương Pháp-Nam ra đón ông ở bến tàu.

Nhà du lịch vòng quanh thế giới Bouvier qua Hanoi

Hanoi. -- M. Bouvier, nhà du lịch vòng quanh thế giới đã đến Hanoi vào tháng Février năm ngoái, năm nay lại qua thăm thành phố ta lần nữa -- Hôm 7-8 ông đã diễn thuyết về cuộc du lịch vòng quanh thế giới của ông tại khách sạn «Cop d'Or».

Một người Nhật đi bộ vòng quanh thế giới

Hanoi -- Một người Nhật-bản tên là Shigetats Hajn đi bộ vòng quanh thế giới đã tới Hanoi hôm 7-8 và đã xin chữ ký vào giấy thông hành tại sở mật thám.

TIN THỂ THAO

Cuộc Nam du của đội ban G.M.R.

Đội ban Hà-thành hạng nhì, G. M. R. vào Nam và đã tranh đấu trong này ba trận:

Trận thứ nhất, bị Etoile Gia-dinh hạ 3-0.

Trận nhì, bị Saigon sport hạ 3-2.

Trận ba, hòa với Victoria I-I

Trong cuộc đấu với Victoria, công lớn là ở thủ thành Didier và hậu vệ Marzin. Hai cầu thủ này đã được các danh thủ Nam-kỳ phục tãi và công chúng Nam thành hết thầy đều hoan nghênh.

TIN ĐỨC

Quyền hạn mới của Hitler sau khi Hindenburg tạ thế

Berlin -- Hitler, lãnh tụ đảng Q. G. X. H., thủ tướng kiêm chủ tịch nước Đức, nay đã nắm quyền độc đoán, quyền mà một vua, chúa cũng không bao giờ có trong lịch sử nước Đức.

Sau khi thống lĩnh Hindenburg tạ thế, trong công việc làm, không còn ai có đủ uy quyền để ngăn cản Hitler thực hành các chương trình ngày 25. 2. 20 của đảng. Chương trình đó sẽ mang thi hành một cách cụ thể.

Hitler đã yên cầu tổ chức một cuộc «chưng cầu dân ý» định vào ngày 19. 8 để xem dân đối với các đạo luật sắp phát biểu như thế nào.

PALACE

Le Meilleur Spectacle de Hanoi
Tuần lễ này:

FRANKENSTEIN

FRANKENSTEIN, con quỷ giết người là một phim ghê rợn đủ người can đảm đến đâu xem cũng phải dựng mình rợn tóc... Phim này rất hay, chiếu mấy buổi nay được các bạn rất hoan nghênh nên buổi nào cũng đông không đủ chỗ ngồi, nay xin nhắc lại FRANKENSTEIN con quỷ nhập tràng dữ tợn giết người như người chỉ còn chiếu đến thứ ba 21 Août nữa là hết, vậy còn ngài nào chưa xem FRANKENSTEIN xin lại xem ngay kẻo phí mất một cuốn phim rất có giá trị và hiếm có.

Từ thứ tư 22 đến thứ ba 28 Août 1934.

Chiếu lịch:

C'ETAIT UN MUSICIEN

Fernand GRAVEY -- Roland TOUTAIN và Lucien BAROUX sắm vai chính. Chuyện vui suốt từ đầu đến cuối lại có nhiều bài hát và âm nhạc đủ dương nghe rất êm tai thú vị.

OLYMPIA

Từ thứ sáu 17 đến thứ năm 23 Août 1934

Chiếu phim:

ECHEC ET MAT

Dolly DAVIS -- Adrien LAMY và PAULAIS sắm những vai chính. Một phim trình thám bí mật tuyệt hay, xin chờ bố qua.

CÁC BẠN NÊN MUA NĂM

và cử động cho nhiều người mua năm

Tờ báo sẽ đi thẳng

lừ người viết đến người đọc.

Lợi cho cả hai bên

Một cái tính nhỏ đủ tỏ rõ: mua là 52 số. = 3 \$ 64. Mua năm 3 \$ Lợi 0 \$ 64 với 0 \$ 36 Phụ-trương vị chi lợi 1 \$ 00 nghĩa là được trừ 30% (không kể các lợi quyền khác nữa).

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

Hội tư dưới quyền kiểm soát của nhà nước về cách tính toán để góp tiền cho thành vốn ở bên Pháp, ở bên Algérie, cũng ở dưới quyền kiểm duyệt của phủ Toàn Quyền Đông-Pháp

VỐN CỦA HỘI ĐÃ GÓP ĐỦ CẢ RỒI LÀ :

1.000.000 lượng bạc Thượng-Hải
và
8.000.000 quan tiền Pháp (francs) } Nghĩa là gần được 1.500.000 đồng bạc Đông-pháp

XỔ-SỐ HOÀN VỐN CHO PHIẾU TIẾT-KIỆM SỐ 2

BỘ SỐ 274 XỔ TRÚNG

- Phiếu số 10651 Ông Phạm-bá-Xinh Tri-châu Quan hòa Hội-xuân Thanh-hóa \$1.000,00
- 5569 Ông Mai-bá-Trang, 145 đường Bourdais Saigon 500,00
- 7268 Ông Phan-ngọc-Liên, ở Tân-an-Động Sadéc 500,00
- 16036 Ông Nguyễn-văn-Kha, giáo học ở Châu đốc 500,00
- 7953 Ông Nguyễn-hữu-Thị, 20 đường Robert Hanoi 250,00

XỔ SỐ HOÀN VỐN CHO PHIẾU TIẾT KIỆM SỐ 3

BỘ SỐ 1034 ĐÃ XỔ TRÚNG

- Phiếu số 1175 Ông Nguyễn văn Thọ, giáo học ở Thudaumot 250,00
- 1938 Ông Sumiali, ở Saoghai. 125,00

XỔ SỐ TRẢ TIỀN LỜI CHO PHIẾU CÁCH THỨC SỐ 3

SỐ TIỀN LỜI LÀ : 459\$32

- Phiếu số 764 Ông Diệp-Xuân, 64 Quai Cầu-thơ, Cầu-thơ. 229,66
- 765 Ông Ly-Hương, 38 Quai Camau, Cà-mân. 229,66

XỔ SỐ HOÀN VỐN GẤP BỘI CHO PHIẾU SỐ 5

Phiếu số 19458 Phiếu này chưa có người mua.

XỔ SỐ HOÀN NGUYÊN VỐN PHIẾU SỐ 5

BỘ SỐ 514 ĐÃ XỔ TRÚNG

- Phiếu số 610 Bà Đỗ-thị-An, ở tại nhà ông Phúc 8 Armand Rousseau Hanoi. 1.000\$00
- 8913 A Ông Gilies Georges đường Clémenceau Haiphong 200,00

XỔ SỐ MIỄN TRỪ CHO PHIẾU TIẾT KIỆM SỐ 5

BỘ SỐ 2366 ĐÃ XỔ TRÚNG RA

- Phiếu số 8267 Bà Jeanne Aubert, 188 đường Mayer Saigon. 1.000,00
- 2608A Ông Võ-văn-Trừ, làng Tháibinh ở Tây-ninh 200,00
- 4417A Cô Võ-thị-Quế, 90 đường Dixmude Saigon. 200,00
- 5563A Cô Trần-thị-Mài, Vườn-chè, Xuân-lộc Sơn-tây 200,00
- 7366A Ông Phan-hòa-Như, Ấp Vinh lạc, Thuận-phước ở Tânchâu. 200,00

Số tiền định cho cuộc xổ số hội vốn gấp bội về tháng Aout định là 5.000 \$ 00

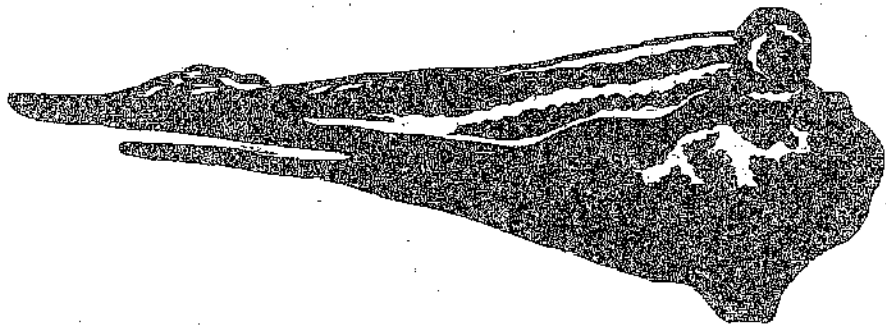
Phiếu	1.000 \$	trúng được hoàn ngay lại	5.000.00
	500 .	—	2.500.00
	200 .	—	1.000.00

Kỳ số xổ về tháng tám tới sẽ mở vào ngày thứ ba 28 Aout

MẤY CUỐN SÁCH MỚI

- NỮA CHỮNG XUÂN của Khải-Sương (nghìn thứ hai). 0\$75
- VÀNG VÀ MÁU của Thế-Lữ (nghìn thứ hai). 0\$45
- ANH PHẢI SẼNG của Nhật-Linh và Khải-Hương (nghìn thứ hai). 0\$45
- CAM BẰNG NGƯỜI của Vũ Trọng Phụng (nghìn thứ hai). 0\$45
- HỒN BƯỚM MƠ TIÊN của Khải-Sương (nghìn thứ hai). 0\$40

Mua sách xin gửi tiền trước về ông Nguyễn - Tường - Tau 1 B^d Carnot Tiền cước gửi lời bảo lãnh: 1 cuốn 0\$20, mỗi cuốn sau, nữa thêm 0\$06 Các bạn mua P. H. dài hạn được trừ 10%, mua 4 cuốn một lúc được trừ 20% vào tiền sách

KHÔNG PHẢI CON NONG NÓC BÈ !

O các xứ nóng, về những nơi động chua nước mặn (cũng có khi ở chỗ nước ngọt) có một giống vật đã được nhiều khách xa lạ tặng cho cái tên « nong nóc không lỗ ». Mà không lỗ thực, vì thân nó giải có khi tới 20 phần tây. Mới bé bông mà còu như thế, thì khi lớn lên, đôi hết hình dáng, lũ vật đó có lẽ thành một sóc toàn là ênh-xơng, cóc, ếch, con náo con ấy to bằng cái ghế đầu mắt. Nếu thế thì nhân dân các vùng đó tất phải đình tai, rúc óc về những tiếng kêu của nó mất. Nhưng nhờ giới, nhân dân các miền ấy vẫn được ăn ngon, ngủ yên như thường, vì lũ vật kia không đổi hình ra châu-chuộc, ra nhái bèn bay ra cái « cóc » gì cả, nghĩa là chúng không phải là nong-nóc, chúng là cá... cá núc nác... cá ở cái vây, cái đuôi, và ở nhiều chỗ khác nữa.

Nào bà con, ai muốn nặn cái con không phải nong nóc ấy, thì tôi xin giúp :

— Mình cá, mặt thêm thừ (thêm thừ cụt mõm) mắt ốc nhồi, vây cánh bướm (vây cuối lưng), bốn thừ ấy chấp lại cho khéo, rồi thêm hai cái mẩu, thịt chẳng ra thịt, xương không phải xương vào ngay chỗ đáng nhẽ là nách, ấy là thành một con núc nác, trông có thể cho là tiêm tiêm được rồi vậy. À quên, lại còn phải theo trong gia phả họ nó mà đặt đôi mắt thỏ. Lẽ kia lên lít tặn trên cùng trán, như hai cái mặt trời gác đôi tây, như thế, các nhà động vật học mới nhận được là con gì.

Nếu muốn giống hơn nữa thì toàn thân nó, ta phải nhuộm cho ra màu da lợn pha già tím.

Nhưng mà thôi, người ta chẳng làm được cái gì hoàn toàn cả, ta bỏ quách cái con vật nặn ấy đi, mà xem cái con vật thật của tạo-hóa, còn thú vị hơn nhiều :

Nhờ đôi mắt ở trót vót như hai cái điểm canh tít trên ngọn núi cao, núc nác chẳng cần ngoài cỏ, quay đầu, cũng nom rõ được khắp chung quanh.

Có lẽ vì tinh quá hóa rât, nên cái giống có hình cóc tí mà không có gan cóc tí kia, hề thấy bóng người là chân nam, chân siêu, chạy bán sống bán chết ngay xuống nước.

Tạ đã biết núc nác có hai chân. Nhưng hai chân ấy, đời xưa có lẽ là hai cái vây, mà nay bắt đặc-dĩ phải là chân, cho nên khi núc nác chạy, ta trông tựa tựa như người đi bằng khuỷu-tay mà lẽ bộ giò liệt-vây. Nghĩa là có vẻ khở sở vô cùng. Song, các cậu cho thế là sung sướng, vì các cậu có tính chỉ hay trông xuống — trông xuống nước, cái chỗ mà phần nhiều các bạn cá khác coi quý như tính mệnh, không bao giờ dám rời bỏ.

Các cậu sướng vì thung thăng được cả trên bờ lẫn dưới nước.

Mỗi khi, vì một cơ gì, các cậu

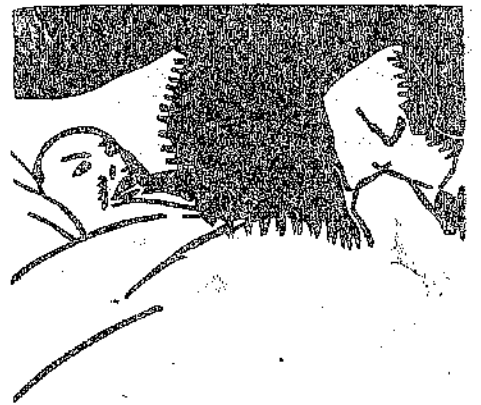
muốn lên chơi mặt đất, thì đã có một bộ túi sẵn, các cậu đổ đầy nước vào để ăn đường, đỡ giải khát chẳng lo lổn đến một trinh nhỏ.

Tuy vậy, các cậu yêu nước lắm— phần nhiều chỉ yêu khi nước có cái tép, cái tôm cho các cậu soi. Nếu gặp lúc nước nghèo thì dù nước mặn chát, mặn chua đến đâu, các cậu cũng chép miệng kêu nhạt mà bỏ phăng, nhảy lên bờ. Nhưng no nê rồi, ngồi đợi cho món ăn tiêu hóa, các cậu nghĩ gần, nghĩ xa, chợt nhận ra rằng cái thân mình là thân của nước, mà hồi nãy cái khở nó bỏ cái khở, khiến cho các cậu mang tiếng là con người bạc-hẻo. Các cậu hối hận, các cậu lại nhảy ào ào xuống nước — nhất là khi thấy bóng người!

Đói, các cậu lên ăn no, no nê các cậu hối, hối rồi các cậu lại mò xuống, cứ nhất định xuống, lại nhất định lên, lên xuống tới kỳ hết cái đời « chìm nổi »!

Cũng có cậu gan hơn một tí, định đi xa, nhưng tới khi túi cạn, lòng khô héo vì « nhớ nước », các cậu lại đâm bở về, chẳng thoát khỏi cái kiếp « sống về nước ».

Một nhà vạn vật học — không phải người xứ nóng — thấy giống như nong nóc mà không phải nong nóc ấy, có nhiều tính tình lạ, một hôm bắt về nuôi để nghiên cứu. Ông bỏ mấy cậu khách quý vào một cái bình vừa rộng, vừa sâu. Thế rồi một hôm khác, tự

— Thế nào ông lại đọc tờ khác à ? Người ta cũng nói như lời tôi chứ ?
— Vàng người ta cũng đòi đủ năm đồng ạ.

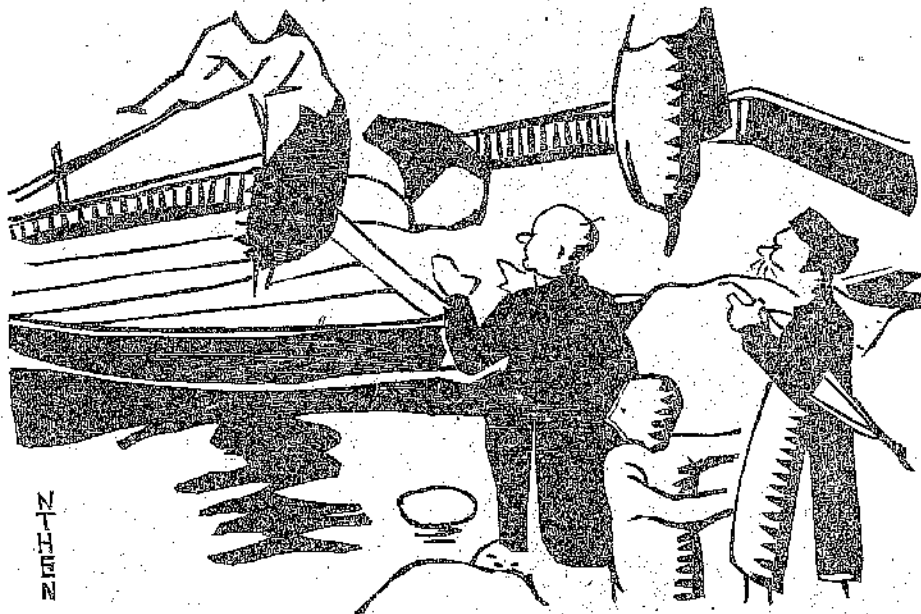
nhiên thấy bình chỉ còn tro nước ở lại. Ông ngạc nhiên, dám bo đi tìm. Thì ra các cậu khách ở mãi trong bình đâm ra buồn căng, leo lên thành bình giốc như cái tương đứng, rồi nhảy lên bàn, nhảy xuống ván gác, nhảy hết 15 bực thang, nhảy ra tận cửa, rồi nhảy đi rạo quanh các phố phường.

Mãi ba giờ sau, ông mới bắt gặp lũ con nuôi cứng của ông đang đua nhau thon thót tập nhảy dầm trong một phố, cách xa nhà chừng nửa cây số, mà trời lại nắng như đổ lửa, chẳng cậu nào mang ô, mang mũ gì cả.

Sợ chúng phi cảm thử bắt thành cá mắm, ông vội vã bắt về.

Chẳng biết từ đó, các cậu có bỏ được cái tính chạy nhăng, mà chịu yên phận « cá chậu, chim lồng » không?

Chàng thứ XIII

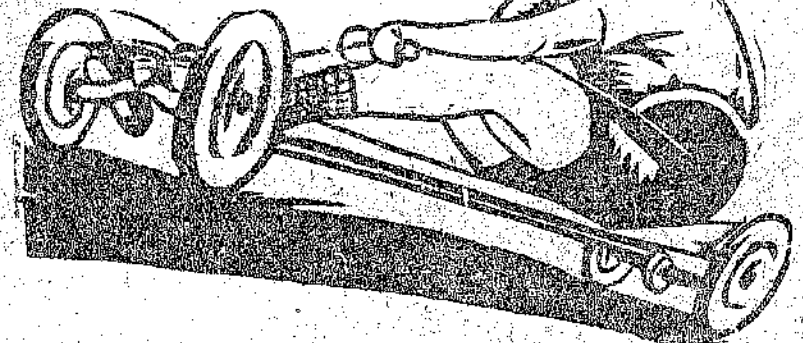

L. T. — Đò ơi cho sang với.
Con L. T. — Đò nát lắm, bỏ ạ. Để bác xã xuống trước xem sao đã rồi hãy xuống.

Muốn cho trẻ con được khỏe mạnh, bạo gan, nhanh nhẹn, thì không có cách gì công hiệu bằng cho dùng AUTOFORT của nhà :

PHÚC-LONG

43, Rue des Graines, Hanoi
(Phố hàng Bạc) — T. 251

GIÁ BÁN LẺ LÀ 3\$50 MỘT CHIẾC
BÁN BUÔN TỪ 10 CHIẾC GIỜ LÊN CÓ GIÁ RIÊNG

Chemise Lacoste

Theo chính-sách người Nhật, bản-hiệu xin bán phá giá những áo chemisette hạng tốt giống như hiệu Jil của bản-hiệu mới dết được.

- Ao có khuy 1\$30
- Ao có fermeture Éclair 1.50

CU' CHUNG

100, rue du Coton, Hanoi

Ở xa xin gửi mandat về trước và tính thêm, kể hết, chỉ biết rằng bất cứ cái cước phí 0\$34 còn những áo sau thì ra nay chưa từng có... (nếu phần người mua phải chịu)

ĐẾN 15 THÁNG 8 NHẤT ĐỊNH IN
MÃY VĂN THƠ
của THẾ-LỮ (TỰ LỰC VĂN ĐOÀN)
Các bạn yêu thơ Thế-Lữ nên gửi ngân phiếu về giữ trước. Quá hạn 15 tháng 8 không nhận bán cho ai cả vì chỉ in đúng theo số người đã gửi tiền về nhận mua trước thời.
Mỗi cuốn 1\$00. Tiền cước 0\$20.
Gửi ngân phiếu 1\$20 về:
Ô. Nguyễn-Tường-Tam P. H. Hanoi
Không gửi theo cách linh hóa giao ngân. Thư mua không kèm ngân phiếu thì coi như là không có.

TRẦN-ĐÌNH-TRÚC

LUẬT-KHOA CỬ-NHÂN ĐẠI-HỌC-ĐƯƠNG
PARIS. CỐ-VẤN PHÁP-LUẬT
Số 8, Hàng Da cũ, Rue des Cuirs
(cạnh bãi chợ Hàng Da, Hanoi)
Việc kiện tụng, làm đơn, hợp-đồng, văn tự.
Bồi nq. Mua, bán, nhà, đất. v. v. . . .
Lệ phí pháp-luật: mỗi lượt 1 đồng
Ở xa xin gửi mandat

**SÂM NHUNG BỒ THẬN
LẠC LONG**

Trị thận hư, đau lưng mỏi gối, đại tiểu
sao, tiểu tiện đục, mắt quáng tai ù, tinh
loãng tinh lạnh, nhập phòng không mạnh
kém huyết hiếm con. Sau khi khỏi bệnh
tinh, hư hỏng nhiều chỗ về bộ phận sinh
dục, đều nên uống ngay thì thuốc Sâm
Nhưng Bồ Thận của hiệu Lạc-Long sẽ bổ
sức lại rất mạnh.

Mỗi lọ giá 1\$00 - 12 lọ giá 10\$00
Ở xa gửi thư và Mandat về cho
M. Nguyễn-xuân-Dương viện thuốc
Lạc-Long, số 1, phố hàng Ngang, Hanoi.

VẼ HÌNH

Truyện-thần giới nhất

Giá 2\$00 chiếu khách

Bằng bút chì hay mực Tàu
Cỡ giấy tới 50X60 (lớn hơn giá khác)
Các mẫu thuốc 5 p.00. Sơn-rầu 8p.00. Vẽ
áo mũ trào phục chỉ hay mực 8p.00. Sơn-
rầu 18p.00. Mẫu thuốc 1 p.00. Vẽ trong
người đủ các thú như bên Tây 16p.00.

Chủ nhân đã học tại trường vẽ và đã
làm về nghề vẽ hơn 10 năm nay nên vẽ
rất giống rất khéo và có cơ sở vững-vàng
khắp nước đều biết. (Không như những
hạng không học vẽ cũng mô hiệu rồi dụ ít
học trò của Như-Nam nay tình này mới
lĩnh khác để lừa người).

Gửi hàng theo cách lĩnh hóa trao tiền.
Thờ hình, mandat đề: « NHẬT-NAM
HỌA-QUÁN 104 HÀNG GAI HANOI ».

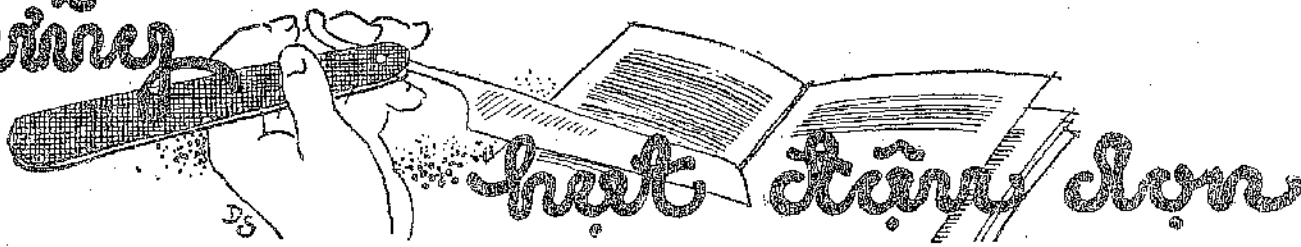
Y-SI TRẦN-VĂN-SANG

78, phố hàng Giấy - Hanoi
Trước cửa chợ Đông-xuân Đông sông
Người BÀM SÍ mới mở lần thứ nhất:

PHÒNG THĂM BỆNH

CHỮA ĐỔ MỌI NỆM
Chuyên chữa bệnh phong thấp và đau mắt
Chữa mau chóng khỏi!
Không tốn kém mấy.

Whisper

Cũng quái và

Tiền-thuyết-thư - bày số

10, bài « Kiếp tài linh » :

...Cái ô-tô sáng nhoáng
đội chàng ngoài cổng, hồn
hèn, nhe bộ răng như sắp
ngón, sắp nuốt một quầng
đường giải....

Thật là một con quái vật
lạ lùng: Ước ao rằng nó
không nuốt đường, mà
nuốt quách truyện của tác
giả đi cho khỏi có truyện.

Bất hủ

Cũng trong bài ấy:

...Trong nhà hát lại qua
một cơn rầm rĩ, người ta
không những vỗ tay, còn kêu
la om-sòm: Hồng-sơn bất
hủ! vinh dự cho Hồng-sơn!

Tôi cũng bắt chước la:
Tác giả bất hủ! bất hủ!!

Âm nhạc lạ

Vẫn trong số báo ấy, bài
« Chiếc nhẫn quý ».

...Tiếng sêng cuộc đào vào
đất mới lập xen với tiếng gió
trên cây, tiếng rùn kêu, là
rụng thành một khúc âm
nhạc thê-tương: ...có vẻ già-
dôi gian hùng...

Thật là khúc âm nhạc lạ.
Nên cuộc dật với rùn kêu
mà cũng thành âm nhạc
độc, thì con bò kêu cũng
là âm nhạc...âm nhạc ùm...
bò va có tính cách...bò!

Cái chân lạ

Tân thiếu niên số 56 « Một
người Nhật đi bộ »:

...Chân rận một đôi giày
bằng cao-su đã rách sát vào
chân, ngón chân cái rời ra
trông tựa đôi giép...

Có ngón chân lạ như vậy,
thảo nào người Nhật đó
dám đi bộ vòng quanh thế
giới.

Khó hiểu...

Loa số 25, « Tôi bỏ tù...
tôi » :

...Tôi không hiểu tại sao
lại có ngày nay đến nỗi tôi
bị đem thân vào bên trong
bức màn đen viền trắng bao
bọc lấy tỉnh Lao-cay...

Không những tác giả
không hiểu, mà cũng không
ai hiểu được: vì tấm màn
đen viền trắng đó không ai
biết nó là cái gì...

Cần gì giữ

Cũng trong bài ấy:

...Mụ Canh không thể nào
giữ cho khỏi lộ được về mặt
thần nhiên...

Về mặt đã thần nhiên thì
còn cần giữ gì nữa.

Can đảm

Cũng trong bài ấy:

.. Mụ này, ấy gò như xác

chết, tóc nửa đen, nửa đỏ...
đôi con mắt xanh lè, mồm
đỏ vàng ệnh...

Đứng trước một mụ như
thế mà tác giả không chết
khiếp thì cũng lạ.

Mạnh quá

Được nhà Nam số 1234,
truyện « Cô đào hát » :

...Trông ngược đánh đốp
đốp, mặt chàng đỏ hâu...

Trông ngược mà đánh như
thế thật quá trống họ hê.

Tự nhiên

Đ. N. N. số 1236, trong
phụ trương văn chương,
bài « Cùng ý trung nhân » :

Phận làm « con rề » phải
ở cho « tử-tế ».

Kiểm người « gan ruột »
đặng kể làm bạn « can
trường ».

Vì mền văn chương nên
rán đôi vậy, chớ chưa lấy
làm mền ý được.

Cái đó đã hẳn! Nhưng
mền văn chương mà làm
câu đối thế thì xin tác giả
dừng mền nữa còn hơn.

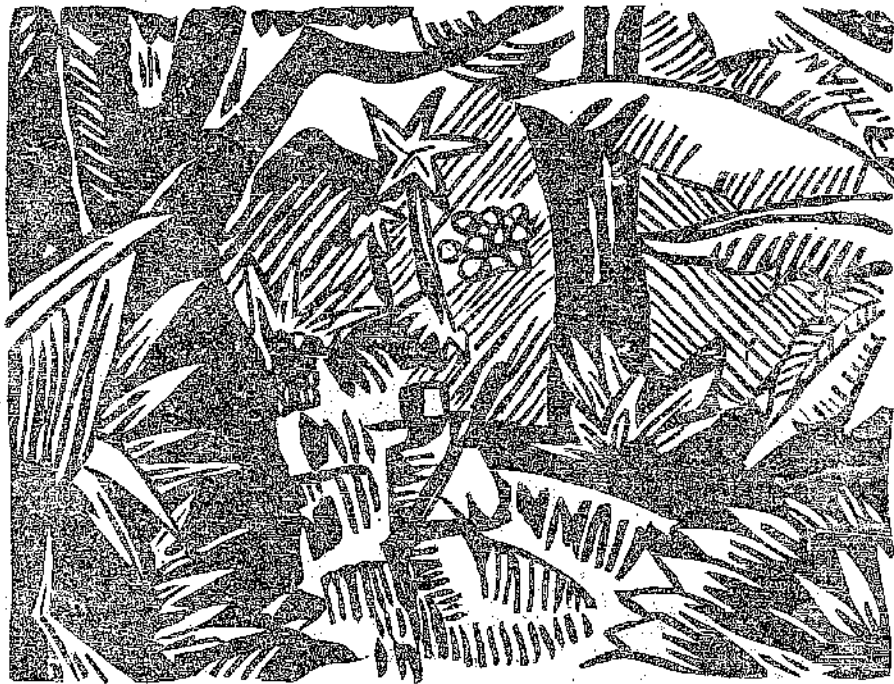
Học làm gì ?

L. T. T. V. số 4743, bài
« Trăng già độc địa » :

...Đã đến trường lấy sự
học làm nợ phải trả cho quỷ
thần, các bạn lại nuôi hai
cái khuyển hướng đặc biệt:
thê-tho và tiền thuyết...

Không biết nợ đó là nợ
gì mà quỷ thần lại bắt
người ta đi học? Ước ao
rằng không phải nợ tây
đen.

Nhát dao Cạo

Người đi sâu vào rừng con dìm tìm mồi không thấy. Các bạn tìm họ.

**DẠM BÀ ĐẸP TÂN
THỜI AI CŨNG
DÙNG KEM
PHÂN SÁP
A. PHÔNG
TOKALON**

AGENTS: MARON
ROCHAT ET C^o 45
B^o GAMBETTA
HANOI

MARON TORALON
PARIS. SOCIÉTÉ
AVIE. AFRIQUE
3 RUE RICHER
PARIS

Máy quần áo Phụ-Nữ
Kiểu. Bán các thứ hàng
Giá bán

TOKALON

Luyên

chaussures D'ENFANTS.
pratiques, confortables, hygiéniques - bon marché - Été 1934 - Fabrication à la machine.

VANTOAN RUE DE LA SOIE N° 95 - HANOI

VẼ TRUYỀN THÂN
50 x 60
THẬT GIỒNG THẬT KHEO THẬT BỀN
giữ ảnh màu vẽ
Artisana ĐÁP-CAU
Nhãn giữ ảnh họa giao ngân
Không rửa và ỳ bởi lau tiên

2.70

Gecko

LA MEILLEURE DES PEINTURES

BÁN KHẮP CỐI ĐÔNG-PHÁP
MUA BUÔN XIN HỎI TẠI :

Hanoi : 33, Rue de la Citadelle
Saigon : 29, Rue Sabourain
Phnom. Penh : 4, Rue Ohier

VIỆN - ĐÔNG TON - TỊCH HỘI
HỘI TỰ BÀN SEQUANAISE THÀNH BA-LÊ LẬP NÊN
Công-tư vô danh hùn vốn 4.000.000 phát-lãng
một phần tư đã góp rồi

Hội đặt dưới quyền kiểm-sát của Chính-phủ Toàn-quyền Đông-Pháp
Đàng-bà Hanoi số 419

GIÚP NGƯỜI ĐÈ DÀNH TIỀN
Tống-ục ở Hanoi - 32, phố Paul Bert - Giấy nói số 892
Sở Quản-lý ở Saigon - 68, Bd. Charner - Giấy nói số 1098

BẢNG XỔ SỐ HOÀN TIỀN THÁNG JUILLET 1934
Mở ngày 30 Juillet 1934, tại sở Quản-lý ở Saigon, số 68 phố
Boulevard Charner do ông Guillaume, chủ-tọa và ông Phan-bá-Lượng
và ông Huỳnh-vân-Trang dự tọa, cùng trước mặt quan kiểm-sát
của Chính-phủ.

XỔ SỐ	SỐ PHIẾU ĐÀ - RÚNG	DANH SÁCH CÁC NGƯỜI TRÚNG SỐ
Lần mở thứ nhất trúng : 5.000\$	17.477	M. Ngô-vân-Binh, 18 Rue de Hà-vân - Hà-dông, có phiếu 200\$ đã góp được 1\$, trúng lĩnh về 1.000\$
	855	Phiếu này ở Tourane không hoàn lại vì tiền tháng chưa đóng.
	4.960	Phiếu này ở Kompong-cham không được hoàn lại vì tiền tháng chưa đóng
	6.224	Mr. Mao-Yun, 13 Quai de Canton, Hà đã góp được 35\$ trúng lĩnh về 1.000\$
	Lần mở thứ hai trúng : 1.000\$	11.354
14.226		Mme Ratiney, 157 Rue Lagrandière, Saigon, đã góp được 10\$, trúng lĩnh về 1.000\$
16.422		Mr. La bá-Huỳnh, Rue Vê-an, Bắc-ninh, đã góp được 2\$50, trúng lĩnh về 500\$00.
Lần mở thứ ba khởi phát góp tiền	2.162	Phiếu này sigo, không được hoàn lại vì tiền tháng chưa đóng
	3.522	Mlle Tran-thị-Tý, 7 Voie N° 34 Hanoi đã góp được 35\$, trúng lĩnh phiếu miễn-trừ 1.000\$ có thể bán lại ngay 522
	6.550-1	Mr. Paul Thai, Giáo-sư ở trường Marc Ferrando, Gladinh đã góp được 7\$ trúng lĩnh phiếu miễn-trừ 200\$ có thể bán lại ngay 102\$00
	6.550-2	Phiếu này ở Hanoi không được hoàn lại vì tiền tháng chưa đóng
	6.550-3	Phiếu này ở Longxuyen không được hoàn lại vì tiền tháng chưa đóng
9.050	6.550-4	Mme Ngô-thị-Lang, Gocong, đã góp được 7\$, trúng lĩnh phiếu miễn-trừ 200\$ có thể bán lại ngay 102\$30
	6.550-5	Phiếu 200\$ ở Cần-thơ không được miễn trừ vì tiền tháng chưa đóng.
	9.050	Phiếu 200\$ ở Thanhhóa, không được lĩnh phiếu-miễn trừ vì tiền tháng chưa đóng.
13.302	Mr. Lê-vân-Dương, 7 Rue Foucault, Saigon đã góp được 3\$ trúng lĩnh phiếu miễn-trừ 200\$ có thể bán lại ngay 101\$20	
16.536	Mr. Tan-So, Barai, đã góp được 2\$50 trúng lĩnh phiếu miễn-trừ 500\$ có thể bán lại ngay 231\$.	

Ký mở số sau định vào ngày thứ năm 30 Août 1934 hồi 10 giờ sáng tại sở Tổng-Cue ở số 32 Phố Paul-Bert, HANOI
Mỗi tiền hoàn lại về cuộc xổ số to nhất kỳ tháng Août định là
5.000\$ cho những phiếu 1000\$ vốn
2.500\$ " " 500\$ "
1.000\$ " " 200\$ "

CÁC QUÝ-KHÁCH HỎI GHO ĐƯỢC NƯỚC HOA NGUYÊN CHẤT HIỆU CON VOI

1 lq, 3 grammes 0\$20, 1 tá 2\$00 10 tá 18\$00
1 lq, 6 grammes 0\$30 1 tá 3\$00 10 tá 27\$00
1 lq, 20 grammes 0\$70, 1 tá 7\$00, 10 tá 63\$00

PHÚC-LỢI, 78, Paul Doumer, Haiphong, bán buôn và bán lẻ.
Đại-Lý: MM. Phan-hạ-Huyền 36 Rue Sabourain Saigon - Đồng-Đức 64 Rue des Cantonnais Hanoi - Thiên-phần phố Khách Nam-dinh - Phúc-Thịnh phố Gia-long Huế.

MỘT CÁCH LÀM CHO NGƯỜI MẠNH KHỎE LUÔN

Ăn uống ngon miệng dễ tiêu, biết đói, tức là trong người mạnh khỏe, vô bệnh. Năm mới các ngài thấy trong mình ăn không tiêu, hay là nôn ợ, đầy hơi, đau tức đầu bụng; các ngài nên mua ngay một lọ Gastrol 0\$40 ở hiệu thuốc tây **VŨ-ĐỒ-THIN** pha uống một cốc là khỏi ngay. Thuốc này mới phát minh, hợp với phủ tạng người Annam, rất bổ cho bộ tiêu hóa, chữa được nhiều người khỏi bệnh dạ dày và đau bụng kinh niên.

KIỀU NHÀ ĐẸP DO TAY NGƯỜI CHUYÊN-NGHIỆP VẼ

Chúng tôi đã ngoài 16 năm chuyên-nghiệp vẽ kiều nhà. Vì được lòng tin của các ngài trong ba kỳ, nên chúng tôi đã lập thêm một sở nữa ở THANH-HÓA. (Xin tính giá hạ)

TOUT POUR ARCHITECTURE NHUẬN - ỒC

SIÈGE : 168, Rue Lê-Lợi, HANOI (Gần trường Thê-đúc)
AGENCE : 63, Avenue Maréchal Joffre, Thanh-Hóa

PROPHÉTIE ÉGYPTIENNE TIEN TRI AI CẤP

ĐOÀN VIỆC TRƯỚC SAU ĐỪNG NHƯ THÂN
gửi thư về *Artisana* ĐÁP-CAU
Để ngay sinh đề tên họ, tuổi.
Nhớ định mandat 0:70 tiền bút phí.

Nếu khi ngứa mắt, hay mắt đỏ, mà giở lấy hai giọt thuốc đau mắt **COLLYRE JAUNE** của bác-sĩ CAZAUX vào mắt, như hình theo đây thì tự khắc tránh khỏi được bệnh đau mắt

Nhà nào cũng cần phải trữ sẵn một lọ thuốc đau mắt **COLLYRE JAUNE** của bác-sĩ CAZAUX

Chớ mua lầm những thứ thuốc giả hiệu, chẳng ăn thua gì, lại nguy hiểm nữa.

Thuốc đau mắt

COLLYRE JAUNE

của bác-sĩ CAZAUX

có bán ở các hiệu bảo - chố lớn, và ở hiệu

CHASSAGNE

59, Rue Paul - Bert, HANOI

BROUSMICHE

36, Boulevard Paul Bert, HAIPHONG